KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No.5-6, Vol.31., květen-červen 1997--May-June 1997.

Winners of the recent federal elections were the Liberals, thanks to the split between the righwing parties /Reformers and Conservatives/. Social Democrats /NDP/ were led by a woman and had some gains in eastern Canada.

Policie zatkla jedenáct lidí v případu Agrobanka

Všichni zatčení byli obviněni za podvodné operace s akciemi

P r a h a - Policie podnikla během včerejšího rána jeden z nejrazantnějších úderů proti bankovním podvodům a pozatýkala jedenáct lidí, které podezřívá z nezákonných machinací v dosud největším finančním ústavu - Agrobance.

Devět mužů a dvě ženy, kteří působili buď přímo ve vedení banky, nebo v jejích dceřiných společnostech, připravili podle závěrů vyšetřovatele Agrobanku o téměř sto čtyřicet miliónů korun.

Jsou stíháni kvůli machinacím s akciemi celkem za dvě miliardy, které obstarávali pro Agrobanku, a to tak nevýhodně, že ji poškodili o stovky miliónů. Tyto peníze skončily ve společnostech, které se na nákupu a obstarání akcií podílely," prohlásil náměstek šéfa úřadu vyšetřování František Kuděj. "Podvodné manipulace s akciemi se děly na konci roku 1995 a začátku roku 1996," dodal Kuděj.

Jména zatčených policie důsledně tají. Z neoficiálních informací vyplývá, že jsou mezi nimi členové bývalého představenstva Agrobanky a pracovníci A-Investu a investičního fondu AGB I. Firma A-Invest a fond AGB I byly založeny jako dceřiné společnosti tohoto finančního domu. Stíháni jsou podle policejních zdrojů například někdejší náměstci generálního ředitele Agrobanky Vladimír Koníř, Soňa Kašparová, František Havlena a Antonín Indruch.

"Neudělala jsem nic, za co bych měla být obviněna. Nic dalšího ke svému stíhání nepovím," řekla Kašparová.

Agrobanka spadla loni v září do nucené správy poté, co se dostala do finančních obtíží a velké bankovní domy jí nechtěly půjčovat peníze. "Na finančních těžkostech Agrobanky se podle našich předběžných zjištění částečně podepsaly i tyto obchody s akciemi," tvrdí Kuděj.

Ztráty Agrobanky nyní auditorská firma Price Waterhouse odhaduje na zhruba 11 miliard korun, přičemž asi dvě třetiny spadají do počátečního období činnosti banky - tedy ještě před přechodem finanční skupiny Motorinvest. (MF 24/6-97)

TORONTO, Kanada - Židovští vůdcové žádají Kanadu, aby vyšetřila údaje, že na sta bývalých členů nacistické divize SS žije v Kanadě a dostává válečné penze. Sol Littman, kanadský reprezentant Simon Wiesenthal Center se základnou v Los Angeles, požádal o vyšetření právě před zprávou na německé televizi, že Německo platí štědré válečné penze bývalým důstojníkům Waffen-SS. Ve Waffen SS byli tělesní strážci Adolfa Hitlera a vojáci, kteří operovali koncentračními tábory. Mají být ověřeny tábory. Mají být ověřeny zprávy, že v Kanadě je 1.882 členů Waffen SS, a že dostávají německé penze. Německá televizní síť hlásila minulý týden, že každý rok se vyplácí biliony německých marek - kromě normálních penzí - tisícům nacistických válečných zločinců. Žádost Wiesenthalova střediska přišla v citlivé době pro kanadskou vládu, která je pod nátlakem, aby urychlila deportační jednání proti údajným válečným zločincům. Ačkoliv se jich po válce přistěhovalo do Kanady několik set, jen jeden byl deportován.

● *Tomu rozumí každý občan této země, nevím jen, zda tomu rozumí každý politik.*
Václav Klaus v diskusi s Milošem Zemanem o ekonomickém balíčku

● *Je ve velmi dobré kondici.*
Dagmar Havlová o svém muži po týdenním společném pobytu v Alpách

● *Normální člověk bude mít dojem, že jde jen o hejbání škatulat nebo naříraného vlka kráčejícího po boku celé kozy vstříc světlým zítřkům.*
Poslanec ODA Libor Kudláček o možných změnách ve vládě

● *Není nám vlastní to, čemu se říkalo rotace kádrů čili lidové rekorytarizace.*
Místopředseda KDU-ČSL Jan Kasal

● *Projev hodnotíme jako vyvrcholení proněmecké kariéry kolaborantského synka, který v roli hlavy státu ve šlépějích svých předků pracuje na likvidaci naší vlasti a našeho národa.*
Tajemník SPR-RSČ Jan Vik k projevu Václava Havla před Bundestagem

● *Již v roce 1991 jsem se zmínil o tom, co za několik let bude v této zemi - Sicílie a Palermo, prostě co je teď.*
Poslanec ODA Čestmír Hofhanzl o konci morálky v Čechách

● *To vše bylo způsobeno rodnou komunistickou stranou pana Miloše Zemana.*
Václav Klaus o dědictví minulosti

Perly týdne

Havel v červnu na schůzku osmi prezidentů

PRAHA - V pořadí již čtvrtého setkání tzv. Litomyšlského kruhu, tvořeného prezidenty osmi středoevropských zemí, které se bude konat 6. a 7. června ve slovinských přímořských letoviscích Piran a Portorož, se na pozvání slovinského prezidenta Milana Kučana zúčastní i český prezident Václav Havel. O chystané schůzce nejvyšších představitelů ČR, Itálie, Maďarska, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska a Slovinska informoval včera mluvčí prezidenta Ladislav Špaček.

Političtí vězni chtějí odškodnění

PRAHA - Ze zhruba devíti tisíc dosud žijících politických vězňů ročně umírá přibližně tisíc lidí, jež mají nárok na odškodnění. Současná situace se bude zhoršovat, neboť jejich průměrný věk se pohybuje kolem 80 let. Předseda Sdružení osvobozených politických vězňů Oldřich Stránský na včerejším shromáždění u příležitosti Mezinárodního dne politických vězňů uvedl, že bývalí vězni mají obavu, že se případného odškodnění ani nedožijí. Zatím totiž obdrželi pouze humanitární pomoc na základě zákona o poskytnutí jednorázové peněžní částky ve výši 46 913 korun na osobu.

Mladý muž v autobuse sedí proti krásne dívce a žiadostivě se na ni dívá. Najednou dívka vstane a požádá ho.

– Prosím, mohl byste mě raz oblíknout, protože vystupuji!

Baťa

zdraví všechny účastníky oslav Českého a slovenského Dne Kanady

na Masaryktownu, v neděli 22. června 1997, v 1 hod. odp.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE.
Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří, jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří, letecky ...	*$ 34:00*

Čtenářům v České republice: Dobrovolné předplatné lze zaslat na: Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

V těchto dnech se vrací do ČR skupina deseti vyšších českých důstojníků, kteří díky kan. armádě prošli tříměsíčním kursem v Camp Borden. Je to v souvislosti s připojením ČR k NATO. Skupinu vedl se zdarem pplk. Jindřich Dědák z Voj. akademie v Brně. Zleva: pplk. J. Dědák a Jan Waldauf/Toronto/.

V zemi neomezených možností jsou striptýzové podniky a sexuální harašení

Kanadský socialismus v úzkých

BŘETISLAV OLŠER

Kanada těchto dnů pro mě znamenala několik nových poznání – při své 333 hodině strávené v různých letadlech nad mateřskou Zemí jsem nad Grónskem poprvé plul v ovzduší s teplotou rautus 67 stupňů Celsia, zažil jsem kanadský socialismus, prosazující naprosté sociální rovnostářství i nejvíc pruderní harasment na světě, neboli druh sexuálního a jiného obtěžování.

Mrakodrapy patří ke koloritu Toronta — Foto: autor

Jak žít na státní náklady

Kanada na rozlohu takřka deset miliónů kilometrů čtverečních, což znamená při zhruba třiceti miliónech obyvatel dostatek prostoru pro všechny. Snad proto je v této zemi praktikován multikulturalismus. Lapidárně řečeno - kdo se zde rozhodne žít, tomu nikdo nesmí bránit. Do Kanady s hlavním městem Torontem se houfně slétnují snad všechny rasy světa. To prosté stačí si koupit letenku, přistát třeba v Torontu a říct, že žádají o status uprchlíka, jelikož mě v mé bývalé domovině ohrožují na životě skinheadi. Celníci vás nepošlou zpět, naopak vám poskytnou vše, co si přejete. Zadarmo vás odvezou do motelu a poskytnou vám zdarma ubytování a peníze na stravu. Na pár měsíců vám ještě zaručí bezplatné tlumočníka z češtiny do angličtiny, dají vám slevu na městskou hromadnou dopravu i na nákup základních potravin. Suma sumárum - pro čtyřčlennou rodinu to za rok bez hnutí ruky představuje 15.5 tisíce kanadských dolarů, tedy asi 310 tisíc Kč. Plus stovka dolarů na Vánoce na přilepšenou. Obdobné jsou na tom i další přistěhovalci. Navíc ti, kteří znají jinou pleť než bílou, vyžadují mimořádné ohledy. Pokud je podle jejich mínění nemají, tvrdí, že jsou diskriminováni. Tak se v Kanadě zrodil hromě socialismu s nevšedním sociální tvaří také tzv. bílý rasismus. Socialismus, který se však ocitl v úzkých. To proto, že sociální podpora - welfer - je všemi, včetně českých emigrantů, značně zneužívána. Řada těch, kteří ji pobírají, tajně pracuje nebo bydlí už zpátky ve své vlasti a jednou do roka si přijede nezákonně vybrat kulatou sumičku za to, že údajně neměli peníze na jídlo, takže jim stát musel vypomáhat. Přitom tito světečníci, kteří nyní vyšetřuje kanadská policie z podvodu, berou ještě důchod v České republice a mají dost peněz na letenku do ČR a zpět.

„Když se o to patří ucházejí dva bílí a dva černí, přednost dostane černoch jen proto, aby zaměstnavatel neměl problémy, že ho někdo nařkne z rasismu. Ten je zde moc přísně trestány. Stává se, že do čtvrtí běloch se stěhují například Somálci, kteří mají zcela primitivní hygienické návyky z Afriky, odkud si přivezli i netradiční zvyky - pěstují si zahrádky v bytě zvěř či zvířátka druh šváb. Pokud ale běloským spolubydlícím vadí, že jejich sousedé chodí nemyti, že páchnou a šíří infekční choroby a bromadí v bytech odpadky, je jim vyčítán nevhodný vztah k lidem jiné barvy pleti. Proto jsme založili naši politickou stranu The Heritage Front - Cesta dědictví. Chceme prostě pro bělochy stejná práva jako pro spoluobčany černé a barevné pleti," řekl mi Wolfgang Walter - jeden z šéfů The Heritage Front, která je v Kanadě považována za extremistickou. „Rozhodně nejsme rasisti, o černé vás mohu snadno přesvědčit - byl jsem v komandu, které bylo povoláno jednou černošskou vládou na ostrově v karibské oblasti, aby je uchránilo před pučem. Vadí nám jen přílišná sociální benevolence vůči těm, kteří nechtějí pracovat a žijí z našich daní. Kanada je už tak zadlužena, že denně zaplatí na úrocích ze svého dluhu víc, než kolik za den vybere na daních. A ty jsou jedny z nejvyšších na světě. Takže jsme pořád ve větším deficitu," dodal W. Walter.

Pozor na sexuální obtěžování

„Když jsem přijela do Kanady z Prahy, myslela jsem, že se na mně něco změnilo. U nás jsem byla považována za hezkou dívku. A tady jdu po ulici a nikdo si mě ani nevšimne. Přání se proto znamená, co se děje? Dostala jsem šokující odpověď - v Kanadě, tedy v jeho anglicky mluvící části, existuje totiž harasment, tedy něco na způsob sexuálního obtěžování. Za to se zde považuje třeba jen to, když se muž zálibně dívá na ženu, když ji osloví na ulici, nabídne schůzku či pozve do kina," svěřila se mi se svým problémy bývalá prodavačka z pražského obchodního domu Máj, která má dnes v Torontu svoji rodinu.

Kouřit nesmíš, umrznout můžeš

Řekla mi také o jiných nepříjemnostech – ženy nesmějí na koupališti jinak než v jednodílných a velmi plotných plavkách. Ani muži si nemohou dovolit takzvané adamky. Dlouhé hermedy jsou povinnosti. Malé děti nesmějí do vody za naháčky. Nesluší se, aby matka žila se svým synem v jedné ložnici, byť je mu třeba pouhých pět šest let. Vůbec však nevadí, že jsou krámky plné pornografie a jen v Torontu je na třicet velkých striptýzových podniků. V nich se dají také dívkami z Moravy. Za večer si vydělají s průměrného tří sta dolarů, takže se nelze divit, když si po roce jezdí. Omámení ve služebním chrysleru. Profese striptérky je v této zemi jedním zaměstnáním, na které udělí cizincům vláda okamžitě pracovní povolení na půl a více roku. Takže ani s pokrytectvím zde nejsou „harasmentovi vládní úředníci" nikterak na štíru.

Torontská televizní věž je svými 560 metry nejvyšší stavbou na světě — Foto: autor

Byl jsem svědkem převratné události – během mého pobytu v Kanadě vešel v Ontariu v platnost zákon o zákazu kouření ve všech restauracích a hotelech. Vyvolalo to velké pobouření. Mezi kuřáky, mezi majiteli restauračních zařízení, producenty cigaret a obhájci svobody. Ti se vášnivě chlubili faktem, že byt je na ulici minus dvacet stupňů a chantla chce odvezt na chodníku ležícího bezdomovce, nemůže tak učinit, pokud tento nebožák nechce. Je to jeho svaté právo svobodného člověka, aby se sám rozhodl, kde chce spát. Jestli zmrzne, nebo ne. Totéž by však mělo platit i o kuřácích. Mohou být přece pouze nekuřácké a pouze kuřácké bary, hospůdky a vinárny...? Zatím ale zákaz kouření v Ontariu pokračuje. Zmrznout kdekoliv je povoleno, nikdy ti už zdraví kouřením, ne! Naopak - pokud budeš i nadále kouřit, budeš si muset platit speciální zdravotní pojištění, abys ve stáří, zachycen dechavčností a rakovinou plic, nemusel tolik finančně zatěžovat stát, což je na druhé straně docela logické.

V Kanadě je totiž základní ošetření zdarma. To platí nejen u obvodního, rodinného lékaře, ale i v nemocnicích. Které jsou skoro z 99 procent státní. Neplatí se ani zdravotní pojištění na základní lékařskou službu, včetně akutních operací, porodu a podobně. Platí se pouze za zubaře, ortopeda, lékaře či plastického chirurga. Kdo si ale uhradí kolem stovky dolarů měsíčně za speciální pojištění, ten má - u těchto zákroků až 80procentními slevu. Obvodní lékař si zde vydělá asi 160 tisíc dolarů ročně, chirurg-specialista až 260 tisíc. Zmíněnou základní lékařskou pomoc dostanou zdarma bez ohledu na sociální podporu, kterou pobírají. Ti, kteří nepobírají žádné dávky, ale pouze jsou bez práce, si musí platit pojištění sami. Jeho výše se pohybuje kolem 60 dolarů měsíčně za osobu. Pokud je rodina bezdětná, platí každý z manželů 30 dolarů. Pokud jsou v rodině děti, platí se za ně 15 dolarů za každé dítě. Pokud je rodina bezdětná, platí každý z manželů 30 dolarů. Pokud jsou v rodině děti, platí se za ně 15 dolarů za každé dítě.

V Kanadě jsou na prodej i kostely... — Foto: autor

Byl jsem svědkem převratné události – během mého pobytu v Kanadě vešel v Ontariu v platnost zákon o zákazu kouření ve všech restauracích a hotelech. Vyvolalo to velké pobouření. Mezi kuřáky, mezi majiteli restauračních zařízení, producenty cigaret a obhájci svobody. Ti se vášnivě chlubili faktem, že byt je na ulici minus dvacet stupňů a chantla chce odvezt na chodníku ležícího bezdomovce, nemůže tak učinit, pokud tento nebožák nechce. Je to jeho svaté právo svobodného člověka, aby se sám rozhodl, kde chce spát. Jestli zmrzne, nebo ne. Totéž by však mělo platit i o kuřácích. Mohou být přece pouze nekuřácké a pouze kuřácké bary, hospůdky a vinárny...? Zatím ale zákaz kouření v Ontariu pokračuje. Zmrznout kdekoliv je povoleno, nikdy ti už zdraví kouřením, ne! Naopak - pokud budeš i nadále kouřit, budeš si muset platit speciální zdravotní pojištění, abys ve stáří, zachycen dechavčností a rakovinou plic, nemusel tolik finančně zatěžovat stát, což je na druhé straně docela logické.

V Kanadě je totiž základní ošetření zdarma. To platí nejen u obvodního, rodinného lékaře, ale i v nemocnicích. Které jsou skoro z 99 procent státní. Neplatí se ani zdravotní pojištění na základní lékařskou službu, včetně akutních operací, porodu a podobně. Platí se pouze za zubaře, ortopeda, lékaře či plastického chirurga. Kdo si ale uhradí kolem stovky dolarů měsíčně za speciální pojištění, ten má - u těchto zákroků až 80procentními slevu. Obvodní lékař si zde vydělá asi 160 tisíc dolarů ročně, chirurg-specialista až 260 tisíc. Zmíněnou základní lékařskou pomoc dostanou zdarma bez ohledu na sociální podporu, kterou pobírají. Ti, kteří nepobírají žádné dávky, ale pouze jsou bez práce, si musí platit pojištění sami. Jeho výše se pohybuje kolem 60 dolarů měsíčně za osobu. Pokud je rodina bezdětná, platí každý z manželů 30 dolarů. Pokud jsou v rodině děti, platí se za ně 15 dolarů za každé dítě.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Známý profesor na U. of Western Ontario v Londonu, Ont., Jaroslav Havelka, se dočkal vydání své knížky povídek ve Zlíně. Má název "Teskniče a zvukomalby" a má 136 stran. Předmluvu napsal PhDr. Josef Svoboda z Erindale College, U. of T., Mississauga. Prof. Havelka se narodil v Silůvkách u Brna v r. 1922 a odešel do exilu po únoru 1948. V r. 1956 mu v Římě vyšla kniha "Bratři" a o rok později v Lundu /Švédsko/ sbírka povídek "Pelyněk". V Kanadě je známý i jako malíř a jeho syn je nadaným hud. skladatelem. --Čs. restaurace "U Zavoralů", 707 Queensbury Ave., N. Vancouver, BC, je na prodej. Za pouhých 95.000 Can.$. Kvalifikace je podmínkou nájemní úmluvy. --8.6. oslavil Frank Braun v Mt. Hope, Ont. své 90. narozeniny. Pochází z Chebu. —Jozo Weider přišel o život v autonehodě u Collingwoodu 4.10.1971. Zanechal manželku a 4 děti. --Na 4.000 kan. hus znečišťuje obec Port Credit natolik, že budou pochytány a snědeny. Všichni radní hlasovali "pro". Město je nabídl pochytané darovat komukoliv, ale nikdo je nechtěl.. --V Oshawě zemřel slovenský krajan J. Nemsila, 84. Hrozila mu deportace, protože pomáhal při deportaci Židů ze Slovenska. -- Během týdne před fed. volbami se jen v Mississauga stalo novými kan. občany na 400 osob a hned mohli jít volit. Zásluhu o to měl Judge K. Akbarali. -- J. Brož vystoupil se svým "one man show" také v Ottawě. --Jan Sammer bojoval za vrácení majetků v ČR právoplatným majitelům žijícím v zahraničí a končí vyúčtováním a 20. oběžníkem. Poslal $1.000 klubu oklamaných sametem v Čk. --Další zklamaný "navrátilec" do Kanady: Zd. Sýkora z Willowdale. Žil v Brně, ale nenašel, co hledal. --Sjezd všech absolventů Slovanského gymnázia v Olomouci bude 4. října t.r. Pozvánku dostal i Jan Bombera z Mississauga a už se těší.. --V. J. Vostřez podporuje vybudování Českého památníku na Blaníku. Hybnou silou je RNDr. L. Hanel z Louňovic pod Blaníkem č. 8. --Z. Ševčík ze Scarborough se stále zajímá o osudy lužických Srbů. --Ve Frenštátu byl M. Klímek s paní ze St. Catharines, Ont. -Ve Vineland, Ont. pěstuje víno J. Míšek z Hluku. --Na Mem. Univ. of Newfoundland působí krajan, prof. Vít M. Bubeník. Přednášel nedávno v Praze. --Během mezin. "festivalu" v Camp Borden nás naši vojáci representovali vzorně.

Kdo jezdil od r.90 po českém venkově zjistil, že na polích skoro úplně zmizely chrpy. Semtam ještě jsou vlčí máky, ale modrá barva chrp chybí.. Nyní se jistému krajanovi z Thornhill Ont. podařilo vypěstovat jednu chrpu ze semene. Je v tom kus sentimentality.

Jiří Brož je rozhlasový pracovník, který připravil celou řadu literárních pořadů pro děti a mládež v České republice. Pro naše krajany v Montrealu a v Kitcheneru si nedávno připravil zajímavé pásmo o J. Foglarovi, Josefu Haškovi a Janu Werichovi. Vydatnou pomocnicí byla jeho paní. Během krátkého pobytu v Torontě se red. Brož setkal s p. T. Batou a nastínil mu plánované nové pásmo o TGM, o T. Batovi st. a o dnešním šéfovi Batova koncernu. Na spolupráci si po "starém" způsobu na to plácli..

LETNÍ TÁBOR NA MASARYKTOWNU
7.-27.7.1997

pro děti ve věku od 6ti do 13ti let, jeden až tři týdny
(3. týden pouze bude-li dost přihlášených dětí).
Ubytování v letních chatičkách, strava v české restauraci Praha.
Park, bazén, výlety ... tábor jak má být.
$150/1 týden. Sleva pro sourozence.

VYPLNĚNOU PŘIHLÁŠKU ZAŠLETE A O BLIŽŠÍ INFO VOLEJTE:
MMI - 450 Scarborough Golf Cl. Rd., Scarb., On M1G 1H1
(416)439-4354

REGISTRATION FORM (Binding)

1st. Child: Name : _____ Age: _____ Boy or Girl
Address: _____
Tel. no: _____ Week: 1. 2. 3.*
2nd. Child: Name : _____ Age: _____ Boy or Girl
Address: _____
Tel. no: _____ Week: 1. 2. 3.*
Date: _____ Signature: _____
*Please circle each week your child will be attending

Z České republiky

V Klobovech budou souzeni 2 býv.StBáci za to,že nutili v 50.letech jistého místního občana ke spolupráci.--Kdo se chce projet po Baťově kanálu na motorovém člunu mezi Vnorovy a Zlínem,lodi se pronajímají v Uh.Hradišti.—Havel hovořil na rozhlase o možné demisi vlády,ale nenaléhal.--Za nejlepšího českého atleta tohoto století byl prohlášen Emil Zátopek.--Bandy z vých.Evropy,zvláště z Rumunska, se přesunují do Prahy a do K.Vary.--Od 1.6. jsou dostupné další svazky StB.Zvláštní oddělení jsou v Praze a v Pardubicích a žádost se musí podat písemně.--30 českých vojenských duchovních odletělo armádním speciálem do Lurd. Šlo o římské katolíky.--Prez.Havel dostal čestný doktorát občanských práv z Oxfordu.—Návštěvníci výstavy "Rudolf II.a Praha" zjistili,že personál nemluví česky.Katalog k výstavě vyšel jen v německém a anglickém znění.--Na žádost paní Voskovcové zakázal soud v Praze firmě Zlatá koruna šířit leták s portrétem Jiřího Voskovce,ale pamětní medaile se prodávat smí.--V Suchomastech se 31.5.konalo Vzpomínkové setkání na počest místního rodáka Františka Cajthamla-Libertého.Byl to významný soc.dem.předák za I.republiky.—Malíř a grafik Ota Janeček se nar.15.8.1919 a zemřel 1.8.1996.--Karel Brodský začal v Hradci Kr.vydávat časopis "Senior". Pro asi 1/4 obyvatel východočeského regionu.--Bylo uděleno 15 cen za nejkrásnější knihy,vydaných většinou nakladatelstvím ARGO PRAHA.—V senátní debatě byl na podnět M.Žantovského odmítnut termín "krajan". Komise bude mít název "Komise pro Čechy žijící v zahraničí".--Z moravského zemského archívu byly ukradeny rukopisy za 40 milionů dolarů.Šlo asi o 190 knih, které byly prodány hlavně v Německu. Pachatel je znám a pátrá se po něm.--Vys.škola ekonomická udělila čestný doktorát M.Friemanovi z Chicaga. Hodlá v ČR investovat.Odhadl, že ČR je v polovině cesty k tržnímu hospodářství.--M.Žantovský je typován za příštího ministra zahraničí.--Ve Slaném byla ochalena deska na počest komunisty popravených mužů:mjr. René Černého a autodopravce J.Šípka.--Vyšel článek o býv.poslanci J.Lesákovi "Každý život je originál". Byl vězněn v 50.letech,mj.s poslancem Ludvíkem Novotným.--Čestný doktorát práv dostal v Praze Simon Wiesenthal.ředitel Židovského dokumentačního střediska ve Vídni.--V ČR je 21 registrovaných církví. 4 miliony občanů se hlásí k církvi římsko-katolické. Jehovových Svědků je na 14.000.--"Při snaze budovat trh se u nás zabydlel hospodářský bordel",napsal v "LN" J.Kabele.--Režizér prof.Otakar Vávra /U smaltovny 17,Praha-Holešovice/, nar.1911, má hotový scénář "Poslední dny Jana Masaryka". Jeho pomocnicí je Jitka Němcová. Vávra napsal knihu"Podivný život režizéra".--Naději na svatořečení prý mají:biskup Peter P.Gojdič a kardinál Štěpán Trochta z Litoměřic.—Novým ředitelem Odboru kulturních a krajanských vztahů při ministerstvu zahr.věcí ČR se stal PhDr.Ing.Zdeněk Lyčka. Dosavadní ředitel J.Plíšek bude diplomatem.--Stálá výstava o TGM byla otevřena v Hodoníně.--5.4.zemřel v Praze autor" Největšího z Pierotů", František Kožík,87. Narodil se 16.5.1909 v Uh.Brodě.--Kroužkovací stanice v Leštině u Zábřehu okroužkovala na 700 stěhovavých ptáčků,včetně moudivláčka s italským kroužkem.--Fr. Heřman /Škrétova 1904, 470 01 Česká Lípa/ nabízí ubytování na chalupě v Heřmanicích u Jablonného v Podještědí,za režii/el.proud,topení,ložní prádlo/.Poslal nám k nahlédnutí rukopis "Ráj a peklo".--Kobyliská střelnice byla prohlášena za Národní kulturní památku.Jen za 4 dni 30.6.-3.7.42 zde bylo povražděno 223 osob.Mezi nimi byli 15ti-letí chlapci z Lidic /Doležal,Nerad/.Mezi popravenými ženami byla senátorka R.Plamínková,67.--Karel Gottwald ze Sezemic uvítal vzpomínkový materiál od p.Rabase z Chicaga. Jinak nerad vidí,že se na knižním trhu stále častěji objevují české knihy o SS,německých generálech a pod.--Radka Krausová a Jaroslav Novák položili v Pardubicích základ k vytvoření "Videokroniky města Pardubic". Poslali nám seznam video kazet od r.1995.—Ing.A.Černý usiluje,aby česká pošta vydala pamětní známku s Janem "Eskymo" Welzlem.--V Praze 8 vychází bulletin "8smička",již v 5.ročníku.Modernizují se plynovody.--V ústavní ul.č.91 byl otevřen Azylový dům pro děti.Doplňuje linku bezpečí a její krizové centrum.--Senátorka RNDr.Alena Palečková otevřela kancelář v Jenkově ul.č.35,č.dveří 27,kde chce slyšet komentáře občanů.--"Ohnivé Listy",orgán českých hasičů,vychází v nové úpravě,ale v čele jsou "staří"osvědčení pracovníci M.Garncarz a A.Lohnický.—Od 25.4.je otevřeno znovu Muzeum K.Čapka "Na Stráži" u Dobříše. První den přišlo 250 pozvaných hostí.Jsou tam unikáty.--J.Marek se mohl jako novinář podívat do býv.bytu Jana Masaryka v Černínském paláci. Zjistil,že Janovo am.rádio Scott z r.1932 stále perfektně hraje.Úřad pro dokumentaci /JUDr.P.Bret/ soudí,že J.Masaryk byl zavražděn,že u toho bylo 5 mužů a že nějak v pozadí byl Josef Vávra-Stařík.

Kresba ak.malíře Č.Pietoně,Ostrava:

JAN /"ESKYMO"/ WELZL, nar. 15.srpna 1868 v Zábřehu, zemřel 19.září 1948 v Dawson City,Yukon.

VELKÝ VANDR na V. celosvětový potlach do Kanady v roce 1998

PROVINCIE QUEBEC

V kanadském Quebeku se prolínají dvě obdivuhodné lidské vlastnosti. Severoamerická srdečnost a francouzský způsob života.

Na jedné straně jsou tedy Quebečané příznivci všeho moderního a pokrokového, ale zároveň v nich stále dřímá duch pionýrů, který respektuje přirozenou krásu přírody.

Také turisté, kteří se rozhodli navštívit tuto zemi, se v krajině jezer a řek stávají součástí přírody a jsou uchvácení její nedotčeností, jakou by v Evropě těžko hledali. Kanada je rájem především pro kajakáře, příznivce raftingu a dalších vodních sportů.

Většina Quebečanů bydlí v moderních velkoměstech v blízkosti řeky sv. Vavřince. Jedním z nich je i Montreal, založený francouzskými misionáři pod jménem Ville-Marie roku 1642. Mezinárodní metropole se nachází na jednom z ostrovů na sv. Vavřinci. Náměstí Place d'Armes připomíná založení města a nejstarší mrakodrap dokazuje, že už v roce 1887 byli architekti vynalézaví. Typickou a životem pulsující atmosféru Montrealu nejlépe vychutnáte v jedné z nespočetných kavárem mezi hospůdkami, pouličními muzikanty a umělci. Z nábřeží Quai Victoria se můžete nechat zavézt k peřejím "Rapides de Lachine."

Hlavní město politiky je vlastně rozděleno na dvě části. V autentickém historickém jádru obehnaném městskými bradbami přispívají ke starobylé atmosféře úzké uličky. Vysoko nad městem ční známá silueta zámku Chateau Frontenac, což sice v dnešní době není knížecí rezidence, ale luxusní hotel, jehož hostem byl i samotný Winston Churchill. Ale opusťme města a věnujme se jedinečné kanadské přírodě. Na své si přijdou i automobilisté, kteří ji mohou obdivovat za jízdy. Milovníci vína jistě navštíví Eastern Townships nebo region Monteregie, což jsou oblasti vyhlášené svým vynikajícím vínem.

V přírodní rezervaci Forillon prožijete nezapomenutelné chvíle - hlásají poutače. Krásné indiánské léto můžete prožít na jihu provincie v lesích národního parku La Mauricie. Kopcovitá krajina na podzim vypadá, jako by byla v plamenech. Nejkrásnější výhled je v kopcích Grand Piles, což jsou vršky vlnící se nad údolím sv. Mořice.

Národní park Forillon leží na poloostrově Gaspe v zálivu sv. Vavřince. Zde můžete zažít nespoutanost, ale i klid mořské hladiny. Je to přírodní rezervace s několika menšími ostrůvky, kde mají své útočiště velryby, při jejich pozorování prožijete nezapomenutelné chvíle.

Letecký pohled na Montreal (Quebec)

K původu a k mládí Klementa Gottwalda

V roce 1952 v nakladatelství Mladá fronta vyšlo třetí doplněné vydání publikace Františka Nečáska *Mládí Klementa Gottwalda* (72 s.). Její prvá kapitola nazvaná Z hanácké chalupy do vídeňské truhlářské dílny (1896—1914) mj. uvádí: „mezi těmito hanáckými chudáky se narodil 23. listopadu 1896 v městysi Dědicích budoucí vítěz nad chudobou a nespravedlivým vykořisťováním lidí v naší vlasti, Klement Gottwald... Matce, pracující od rána do večera, bylo s novorozeňátkem velmi zatěžko. Aby jej proto měl kdo ohlídat, dává malého Klementa, když mu je rok, k příbuzným Bezslezenovým do blízkého Vyškova. Zde žije chlapec až do svých devíti let a chodí i tři roky do školy. Na léta prožitá ve Vyškově u starého vlídného obuvníka Bezslezeny, vzpomíná náš prezident rád jako na nejhezčí, opravdu radostná léta svého mládí. Ale radostné mládí končívalo dříve u chudých lidí vždy velmi brzy. U Klementa končí v jeho devíti letech, kdy si jej rodiče berou k sobě do Heroltic. Doma již přibylo sourozenců a postarat se o ně o všechny, i o pole a domácnost, bylo stále těžší" (s. 9—10).

František Jordán v článku *Bydlel K. Gottwald ve Vyškově u Bezslezinů nebo u Bezslezenů* (VVM 34, 1982, s. 190—191) povšimi si Gottwaldova vyškovského pobytu podrobněji a Jan Chmelíček ve statí *Klement Gottwald se měl jmenovat Skácel a byl rodina s klanem Kennedyových* (Kulturní a společenská revue 1, 1991, s. 36—39) prozrazuje jméno rodiny jeho skutečného otce, pocházející z okolí a nikoli z Dědic, což je ostatně známo v povědomí starších občanů na Vyškovsku. Podle těchto relací byl Gottwaldovým otcem František Skácel, bohatý sedlák v Heroltících, č. 16; tu sloužila Marie Gottwaldová z Dědic, jejíž rodiče bydleli ve dvorním traktu tzv. „rodného domku K. Gottwalda" v Dědicích, kde bylo vybudováno místní muzeum a pamětní síň Gottwaldova. Do onoho přístřeší prý hned po Gottwaldově narození odvezl František Skácel na trakaři Gottwaldovu matku s dítětem v náruči. Takto jednal otec pozdějšího prvého dělnického prezidenta.

Matrika římskokatolického farního úřadu v Dědicích, narozených a pokřtěných, kniha IX, str. 174 uložená na matričním oddělení úřadu města Vyškova uvádí, že dne 23. listopadu 1896 se v Dědicích v domě č. 102 narodil Klement Gottvald, psán s jednoduchým v, který byl pokřtěn hned následujícího dne 24. listopadu 1896. Pozdější je sem připsáno, že je bez vyznání, že vystoupil z církve dne 24. 9. 1920 (v rubrice, kde dříve bylo napsáno, že je římskokatolického vyznání). Otec zapsaného Klementa není tu uveden, matka se udává Marie Gottvaldová, svobodná, dcera Bartoloměje Gottvalda, podruha v Dědicích a jeho manželky Eleonory, dcery Pavla Holuba, podruha v Dědicích. Bez bližšího vztahu je tu uvedeno ještě datum 28. 3. 1874, zřejmě datum narození matky. V dalších rubrikách je svislou čárkou uvedeno, že dítě je pohlaví mužského a zrození nemanželského. Jeho kmotry byli Konečný Josef a Konečná Marie, hostinský v Dědicích a jeho manželka. Pokřtil je František Vašek, farář, porodní asistentka je tu uvedena rovněž: Terezie Skácelová, Dědice č. 65.

V zápise narozených a pokřtěných je u všech jmenovaných zapsáno příjmení Gottvald s jedním v. Zápis v matrice je zásadně důležitý; kdy došlo k úpravě příjmení na dvojité německé w, muselo by se zjistit ve školních katalozích školy ve Vyškově, kterou navštěvoval.

Skutečný otec Klementa Gottvalda (I) František Skácel byl údajně výraznou osobností v Heroltících u Vyškova, chlubíval se svým majetkem, býval hlavním řečníkem v místní hospodě, chvástal se, deklamoval, byl obdobnou postavou jako hrdina mrštíkovské Maryši Lízal a také měl ve svém mládí mnoho pletek s děvčaty.

Z Chmelíčkova článku se dozvídáme, že dědečkem Františka Skácela byl Ondřej Skácel (babičkou pak Apolonie, rozená Kutivarová), s níž měl devět dětí, z nichž prvorozený Ctibor Skácel (nar. 17. 8. 1808) se přiženil na Vyškovsko, možná do Dědic, kde rovněž Skácelovi žili, jak o tom svědčí i příjmení porodní asistentky Terezie Skácelové z č. 65, nebo do Hoštic; Ctiborovým synem byl pak výše sledovaný František, statkář, Gottwaldův otec.

Nejmladší bratr Ctibora Skácela byl Jan Skácel, narozený dne 14. 1. 1821; zdědil rodový grunt v Újezdci u Přerova, jak to bývalo zvykem; obdržel jej totiž buďto nejstarší nebo nejmladší syn hospodářův.

Další ze synů Ondřeje a Apolonie Skácelových Jiří Skácel se odstěhoval do USA, kde se podle J. Chmelíčka stal zakladatelem jedné z nejbohatších rodin vlastnících akcie společnosti Great Lakes Carbon Co. Jeho vnučkou byla Ethel, jež se provdala za Roberta Kennedyho (1925—1968), bratra prezidenta USA Johna Kennedyho (1917 až 1963). Otec Ethel Kennedyové se jmenoval po svém otci rovněž Jiří — George Skacel — narodil se v roce 1892 v Chicagu, jež bylo v oné době třetím největším českým městem (po Praze a Vídni). Tytéž skutečnosti zobrazil i film Střetnutí promítaný Čs. televizí 24. 2. 1992.

Jan Chmelíček ve svém vzpomínaném článku uvádí, že Klement Gottwald znal svého skutečného otce. Toto mu doložil jeho informátor Karel Skácel, vnuk Jana Skácela z Újezdce u Přerova, profesor na univerzitě v New Yorku. Zmíněnému Karlu Skácelovi v roce 1966 řekl kardinál Josef Beran (1888—1969), pražský arcibiskup, že mu a Janu Masarykovi (1886—1948) v soukromí po roce 1945 v Praze Klement Gottwald vyprávěl o svém otci i o tom, z jaké byl rodiny. Kardinál Josef Beran prý Karlu Skácelovi sdělil, že zcela shodně gestikuluje jako Klement Gottwald. Jiří Skácel (George S.), otec Ethel, byl prý podle Karla Skácela svou vizáží značně podoben Klementu Gottwaldovi.

"Vlastivědný věstník moravský", roč. 1992, aeš. 2.

O LETCÍCH

je překvapující,kolik letců z Pardubic a okolí sloužilo za války na východě či na západě. Brožura "Čs. letci z Pardubicka ve 2.svět.válce" obsahuje životopisy 30ti mužů.Jsou to:Bauman,Borovec,Cibulka,Danihelka, Dubec,B.Dvořák,Hess,Hudec,Jiroutek, Knaifl,Kubizňák,Lang,Levý,Linhart, Lonek,Morávek,Nedělka,Nezbeda,Pardus,Postřehovský,V.Procházka,A.Sacher,F.Schejbal,Skutil,Šejbl,Šimon, Tomek,Tošovský,K.Tužil a A.Volek.-- V synagoze na Palmovce v Praze 8 je otevřena výstava "Naši váleční letci". Záštitu převzalo Sdružení zahr. letců.--Petr Šuranský z Pozlovic se během návštěvy Anglie sešel s Fr.Dařkem od 311.perutě. Létal za války s Petrovým strýcem. O Hežovi není nic známo.--"NO" měl vzpomínku na Josefa Simeta,nar.22.4.1914 v Bořikovech u Klatov. Zahynul při havárii letounu v Tainu /byl to Liberátor/ 10.4.45. --Kan.brig.generál L.B.Jeffries se v Praze sešel s L.Snídalem a B.Krézkem. -- Trpký osud měl v 50.letech plk.Vladimír Slánský,jeden z nejlepších našich navigátorů v Anglii za války. Byl čs.komunisty vězněn až do října 1959. Po změně v r.89 měl největší radost,když ho jeho rodné město /Mladá Boleslav/ jmenovalo čestným občanem a mohl jezdit zdarma na městských autobusech. Stal se chloubou města a věnoval se v důchodu své zahrádce za městem. V květnu 1993 navštívil svého válečného velitele Václava Kordu v Amityville,NY., s nímž létal na Wellingtonu T 2972. Nar.se 30. 7.1913 a zemřel 24.8.1993. Bylo mu 80 let.--

PER ARDUA AD ASTRA

S hlubokým zármutkem v srdci oznamujeme všem přátelům a známým, že po dlouhé a těžké nemoci ve věku 82 let navždy odešel dobrý člověk, pan

JAN GREGOR

PLUKOVNÍK LET. V.V.

Tolikrát jsem vzlétl k oblakům, tentokrát naposled, moji milí.

příslušník 311.čs.bombardovací perutě RAF, účastník bojů v Britském Královském letectvu během 2.světové války, nositel československých a spojeneckým válečných vyznamenání.

Narodil se 21.srpna 1914 v Praze,zemřel 2.června 1997 v Torontě/Kanada/.

Jménem pozůstalých:

dcery:

Janet Gregorová-Szamuhel,
Susan Gregorová.

2708 Lakeshore Blvd.W.
Toronto,Ont. M8V 1G8.

JEDEN ZE STATEČNÝCH

Jan /"Honza"/ Irving se narodil 7.3.1915 v Lisově,malé vesnici nedaleko Plzně. Zemřel v Praze 24.4.1997 ve věku 82 let. Mezi pozůstalými je manželka Blanka, dcery Adriana a Iveta a syn Jan. Irving byl pilotem u 311.čs.bomb.perutě RAF a měl ze všech našich letců nalétáno nejvíc hodin nad nepřátelským územím. /Jeho jméno jsem prvně slyšel vlastně od Karla Čedoše,když se v Torontě zmínil,že Honza byl jediný,který měl nalétáno víc hodin než on./ Honza vyrůstal v Uhercích. Jeho první start se odehrál v plzeňském aeroklubu,pak vyšel voj.učiliště v Prostějově. Stal se tzv. zpravodajským letcem,ač chtěl být stíhačem .Po odchodu do Polska přišla Francie,ale i tam se ke stíhačům nedostal. Pilotní výcvik na Blochu 210 měl,když mu bylo 23 let. 18.června 1940 uletěl s třemi kamarády z Francie,ale místo v Anglii přistáli na letišti v Záhřebu v Jugoslávii. Octli se v internačním táboře v Bělehradu, ale vláda byla profašistická a rozhodla se vrátit je Němcům. To by pro Jana a jeho přátele znamenalo uvěznění v koncentráku či smrt.Podařil se jim útěk z vlaku a octli se v Bulharsku a v Turecku. Dostali se bez papírů do Haify a pak lodí kolem Jižní Afriky do Anglie. Začal létat na Wellingtonech a přežil hrůzný nálet na Kolín nad Rýnem,na který dlouho vzpomínal. Nejlepším jeho kamarádem v té době byl Josef Filler,který byl typ Josefa Švejka. Pomohl vytvořit atmosféru,v níž se zapomínalo na smutek a tragedie. V Anglii vostrádal Irving českou stravu a těšil se,že si to vynahradí,až se po válce vrátí domů. Odpočinkem mu byl pobyt na Bahamách,kde cvičil mladé piloty létat na Liberátorech.Byl mu udělen Národní řád Francie s titulem rytíře,dostal celou řadu čs.a spojeneckých válečných vyznamenání. Po válce létal jako kapitán ČSA. Po list.89 se stal čestným občanem Prahy 9-Letňan a obce Uhercе u Plzně.Z jeho posádky dnes žijí jen Arnošt Polák a Václav Spitz.

7.8.1943 se na Bahamách zřítil Liberátor s čs.posádkou.Zahynuli:Mareš,Hadrávka,Šotola,Bříza,Salz a Turna.--František Mareš,DFM,rodák ze Zamyšle u Sušice,se po válce do vlasti nevrátil,tušil nezdravé ovduší a dosud žije v Anglii. --Na hřbitově v Brookwoodu má symbolický náhrobek první náš padlý čs.letec z Bitvy o Británii: P/O Jaroslav Štěrbáček, kterému kamarádi říkali "Malý Jarda".--Gen.Ant.Liška se stal čestným občanem Plzně. Měl v 50.letech jen nepříjemnosti.--"Železná Lady",Margaret Thatcherová,navštívila Prahu a sešla se s let.veterány Chejstovským,Konopickým,Žákem,Strakou/neletec/ a Snídalem.--Pokud se turisté z ČR dostanou na hřbitov La Targette ve Francii,vždy vyhledají hrob našeho nejslavnějšího letce koncem 30. let, majora let.Františka Nováka. Narodil se 26. 8.1902 v Sokolči,zemřel 27.4.1940 v Paříži /v nemocnici/.--Na Bahamách byl vycvičen jako pilot také vnuk TGM,Leonard Revilliod. Chtěl být s čs. přáteli u některé čs.stíhací peruti,ale jako švýcarský občan,podle britských pravidel,nemohl v čs. letectvu působit. Zahynul při havárii v r.1944.-- Karel Čedoš se v r.1945 oženil v Brníčku s Alenou z Dražic u Nových Benátek. Zemřel 7.1.1990.--Ve Svítkově u Pardubic žije Bohouš Dubec,RAF č.7876-84,pilot 313.Sq.,nar.25.11.1916.--"Am.Listy" přinesly interview se záp.letci Šiškou a Hlučkou.-- Jindra Prokop přiletí z Anglie do Kanady a ke kamarádovi A.Dvořákovi 9.7.--Jiří Moravec nám poslal foto manželů Peřinových,jak to roztáčejí během Plesu letců v Lucerně.--V květnu má vyjít Moravcova kniha "Nejlepší z nejlepších".Bude stát 499 Kč/vskutku batovská cena../.--Plk.Milan Jakubec vydal v Torontě knihu "Na zemi i nad morem".-- Z.F.Karásek žije v Hot Springs,Arkansas,USA. Stan Mikula v Napajedlích;byl přítelem Al.Stance.--I. Schwarz by měl žít v Londýně v Anglii.--Lynn Svobodová,29,se zřítila se svým A-10 Thunderboltem v Arizoně. Přišla o život při zkušebním letu.--Příslušník 311. gen.Zdeněk Procházka se narodil 5.8. 1913 v Přibyslavicích u Brna a zemřel v Praze 9.3. 1995.--"ANO",týdeník Klubu TV Nova přinesl delší článek "Nebeský jezdec". Týká se gen.Fr.Fajtla.Jeho nejlepším kamarádem za války byl por.Zimr.-- V nakl."Svět křídel" v Chebu vyšla knížka "Vzdušné opojení",z pera J.Šáry a J.Kobrleho. Je věnována vrcholné let.akrobacii. Cena: 151 Kč.--Na Plesu letců v Praze sešli mj.mjr.Dubec a plk.Balejka, plk.Jan Plzák a plk.Jan Wiener /z USA/, plk.Ant. Zajíc,plk.Emil Boček,Jar.Hofrichter a gen.A.Šiška. Také plk.Snídal,plk.Mazůrek, plk.I.Lom a plk.Jan Plzák.—Zd.Kočíř z Popovic znal letoun HK-101 a obdivoval aerodynamicky čisté tvary a výkon. Byla to ideální sportovní stíhačka.--V e škole v Brankovicích byla beseda s mjr.Josefem Jedličkou od 311. Bydlí v č.12 na Mikulčické ul.v Brně-Slatině. M.Křivánek mu touto cestou děkuje za pěkný večer.--Na angl.verzi "Erding Escape" se podílel také Jan Čáp, student UK v Praze.--Milada Vávrová napsala a vydala knihy: "S křídly čs.311.perutě-Missing over sea", 312 stran /o Zdeňku Škořepovi/ a "Rytíři Vysočiny", 244 stran,ve které jsou životopisy 43 letců a vojáků 2.války. Jsou to podle abecedy a bez hodností: Adam,Aschenbrenner-Aleš,V.Bartoš,Batelka,Bér,Bieberle,Dominik, Doucha,Göth,Gutvald,Havlík,Hlaváč,Horák,Houdek, Chlubna,Chvátal,Kamberský,Kartusek,Kocmánek,Kopřiva,Koukol,Krátký,Kunka,Mareš,Neuwirth,Tesárková-Nevečeřalová,Novák,Paclík,Partl,Pečenka atd.

Toronto,Mississaugu a svého syna navštívil nedávno Mirek Mirtl, resident Londýna v Anglii. Byl dojat,když navštívil hřbitůvek pro domácí zvířata v Port Credit,Ont. Vzorně se o něho starala jeho paní .

Z Los Angeles,CA.došla zpráva,že tam 5.5.t.r. zemřel Frank Tomuška,79. Sloužil za války jako "Air Gunner" u 311.RAF peruti,pod č.787304.Narodil se 26.2.1918 v Hrabovce u Púchova na Slovensku. Někteří ho znají jako zručného mechanika u 312.perutě: vyučil se ve Škodovce v Dubnici n.V. Pracoval v Torontě u firmy DeHaviland do r.1953 a pak se odstěhoval do Kalifornie a pracoval jako mechanik u Western Airlines do r.1980.

MJ

O VOJÁCÍCH

Generál v.v. Jaroslav Kašpar-Pátý se narodil 23.12.1903 ve Staré Pace a zemřel ve Washingtonu 24.1.1995. Byl to čs. důstojník nejlepších kvalit a zpravodajec tělem i duší. Za války byl mj. činný po boku plk.H. Píky.

Agde,jižní Francie, 1939: stojící vlevo je Edmund Řehák,který po kapitulaci Francie ve Francii zůstal a pokračoval v boji s franc.podzemím. U FFI dosáhl hodnosti kapitána. Stojící druhý zleva je příslušník 10. roty 1.pluku Peter Haluška; dostal se z Francie přes Gilbraltar do Anglie. Později bojoval jako tankista u Dunkirku s 1.praporem 3.rotou. Dnes žije v Cicero,IL.,USA. Kdo pozná ostatní muže na obrázku?

Škola důstojníků pěchoty v záloze,Moreton Paddox,leden 1941: zleva -por. J.Svatoň-vel.1.čety, por.Ferda Moravec-2.četa, kpt.Řežábek-zást.velitele, por.Karel Pecina-3.četa a mjr.Novák-velitel školy. /Z archívu T.Gregora./

Mužům, kteří si hráli na misi Američanů, vadilo špatné počasí

Velichovky (soc.ČTK) - Chladné počasí a déšť potrápily včera na dvě stě mužů v uniformách německé a americké armády, kteří se za rachotu kulometů, samopalů, výbuchů dělbuchů, světlic a sténání raněných střetli na několika místech cestou z Prahy do Velichovek. "Jet v chladu a v dešti stovky kilometrů v otevřených džípech není příjemné," řekl Lukáš Kulhánek, který velel včerejší Misi Velichovky 97, jež kopírovala cestu konvoje amerických vojáků z 8. května 1945. Američané se tehdy do Velichovek vydali na jednání o kapitulaci s velitelem německé armády Střed maršálem Ferdinandem Schornerem.

Herci představující americkou jednotku včera postupně před davy diváků přemohli německý odpor na náměstích v Poděbradech, Chlumci nad Cidlinou, Hořicích a Jaroměři. Ve Velichovkách obě jednotky předvedly divákům vyjednávání se Schornerem i přesto, že maršál ve skutečnosti před spojeneckými vojsky uprchl do Alp.

V českém tisku protestují občané proti plánům zřídit na ďáblickém hřbitově sekci pro SS-many,kteří padli v Praze v květnu 45. Mají na svědomí smrt našich vlastenců. /Na tomto hřbitově jsou pochováni naši lidé popravení za války Němci a po válce čs. komunisty./--V Let.muzeu ve Kbelích je lafeta děla, na které byla vezena rakev s gen.M.R.Štefánikem v Bratislavě v květnu 1919. Na lafetě je 8 cm polní kanón vz.05/8 z r.1908, o váze 352 kg,výrobek Škodovky v Plzni.--Češka Petra Lovětínská se zdarem ukončila první rok studia na voj.akademii The Citadel v USA.--"Špinky" ve Val.Meziříčí měly článek "Ladislav Březný-zajatec samurajů". Tento syn Valašska přežil krutě zajetí Japonci a žije v Sydney v Austrálii.--Armáda ČR opustí v dohledné době 53 posádek,včetně skladiště starého železa,které patří na obou březích Chrudimky býv.železničnímu pluku v Pardubicích.--Anglicky zatím mluví jen hrstka českých vojáků,ale v USA a v Kanadě se jich školí víc.--Paní Gwenneth Ingrová z Edmontonu nám oznámila,že 19.4.t.r. zemřel její manžel Ivo, syn gen.Sergeje Ingra.--V Papetee /Tahiti/ zemřel v lednu t.r. stoletý čs. legionář z I.války Josef Vychodil,který se narodil 19.1.1897 v Jesenci u Konice,okres Prostějov. Tam se také narodil jeho spolužák plk.četnictva Jindřich Bombera;ten byl popraven Němci 24.1.1945 ve Vratislavi a na jeho rodném domě v Jesenci byla na jeho počest v r.1991 odhalena pamětní deska.--Vyšla kniha "Gen.Alois Eliáš,jeden český osud",z pera R.Kvačka a D.Tomáška.--Český ministr obrany navštívil Kanadu.--Štábní cvičení německé a české armády proběhlo nedaleko Žatce.-- Kanadu a plk.Boba Moravce navštívil Ing.R.Kohout. Jeho otec byl náčelníkem štábu 9.dragounského pluku ve Vys.Mýtě,který byl za války Němci popraven. Jeho rodné město zatím ho nijak nepoctilo /jeho přátelé z Obrany národa Závada a Svatoň poctění byli/.--Plk.Bob Moravec /RR 2,Henderson Lake,Coe Hill,Ont. KOL 1PO,Kanada/ se obrací na všechny dosud žijící býv.příslušníky 9.dragounského pluku /nebo jejich pozůstalé/,aby se ozvali. Bob uvažuje o sjezdu dosud žijících a o desce,na které by byla zvěčněna jména padlých příslušníků pluku.Bob má fax /416/ 474-0625.--Bulletin Vlastivědného Muzea v Šumperku přinesl článek P.Urbáška "Nad hrobem arm.gen.B.Bočka". Má hrob v Dubicku u Zábřehu.--Ozval se Hanuš Federer /11 Kitchener Rd.,Artarmon,NSW,2064, Austrálie/,který byl za války u dopravního oddílu muniční roty. Poslal nám xerox-kopii "rodinné"fotografie,na které je k rozeznání mjr.Blavič a škpt.Lúža.--Hledají se absolventi školy pro dělostřelecké důstojníky Ruda Duhm a Walter Fink. Oba asi žijí v Anglii. Hledá je Jiří Horák,Brodce 27, 675 29 Kněžice,ČR.--Gen.J.Souček nám poslal studii "Čechoslováci a jejich potomci a čs.zbraně v historii Brazilské Armády".Obsahuje zajímavé informace o návštěvě gen.M.R.Štefánika v Brazilii v r.1912. Na voj.akademii v Rio de Janeiro vyučovali za války:kpt.ing.Lad.Beníček /zemřel v 50. letech v Jáchymově/,kpt.Karel Paukert /zemřel v r.50, v Praze/ a kpt.Jaroslav Kolín /zemřel v Brazilii v r. 1977/.--Pravomil Raichl se zdarem zdolává zdrav.problémy.Píše:"Bůh mě dosud nechce a čert se mě bojí..".--Gen.Vladimír Přikryl se stal in memoriam čestným občanem Báňské Bystrice. Jeho syn žije v Křinci č.16 a napsal o svém otci článek "Jak vlast odplácela".--Kdo byl praporčíkem 2.pěšího pluku čs.sam.brigády v Anglii?--I.Procházka sestavil článek pro "NO" pod názvem""Čechoslováci v britské armádě" s fotkami Cenkla,Fládra,Řídkého a Knorra.--Gen.A.Petrák zachytil osobnost plk.M.Crosbyho v článku "Cvičil i naše parašutisty".--L.Boháč napsal článek o gen.Vl. Štěrbovi "Bojovník z magistrály". Je po něm pojmenována ulice v Uh.Hradišti-Mařaticích.--První čs. padlí za 2.války byli vlastně obránci tzv. hraniční oblasti 42 na Podk.Rusi,když v říjnu a v listopadu 1938 na 12.pěší divizi gen.Olega Svátka zaútočili Poláci. S Maďary se naši vojáci střetli 6.ledna 1939 u Rozvegova. Tyto události zachytil J.Marek. Našel i fotografii z 18.března 1939,na které se v užockém průsmyku sešli důstojníci polské a maďarské armády.--V nacistické zbrojovce v Creussenu v Bavorsku pracovalo za války 600 českých vězňů..Byli osvobozeni am.jednotkou 14.4.45,ale když američtí vojáci byli obklíčeni Němci,čeští vězni bojovali po boku Američanů. Proto článek J. Marka má název "Nejhubenější američtí vojáci" Našim "dobrovolníkům velel major G.Navrátil.--V prostoru Cheb-K.Vary operovala 1.americká pěší divize /"Big Red One"/. Kdo o ní cokoliv ví,nechť napíše na:J.Marek,Chudenická 1068/1, 102 00 Praha 10.Tento historik dokončuje rukopis o četnických let. hlídkách v čs.pohraničí v letech 1935-1939. Také ho zajímá,jak to vlastně bylo se shozy záp.zbraní na území býv.Protektorátu a jaká byla funkce angl.138.perutě,která přistávala v Polsku a ve Francii.--Hledá se por.Fr.Kota; hledá ho Pavel Ukrop/Bratislava/.--G.Carson s Betty byli na Kypru u svého vnuka.

Výcviková tábor Jednotek Svobodných Francouzů /FFL/, Camberley 1943; před odesláním do Afriky..

Kpt.[illegible]

Břoušek

Břečina

Hons

Plk.JUDr.Hanuš Pressburger se přijel nedávno ze Skotska podívat na Kanadu a zavítal i do Mississaug. Pomáhá seč může H.Mellionovi,který vydává bulletin pro naše krajany v severní Anglii a pokud mu zbude čas hraje bridž. V této sportovní kategorii to dotáhl na mistra Anglie. Během návštěvy v Ontáriu maině hledal soupeře..

"Kanadské Listy", Mississauga, Ontario, Canada.

O PARAŠUTISTECH

Jaroslav Čvančara:

NĚKOMU ŽIVOT, NĚKOMU SMRT

ČESKOSLOVENSKÝ ODBOJ A NACISTICKÁ OKUPAČNÍ MOC *1941 – 1943*

DOSLOV:

Historii atentátu na šéfa Hlavního úřadu říšské bezpečnosti a zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě Reinharda Heydricha bylo již věnováno mnoho publikací, dokumentárních filmů, ba i filmová dramata.

Kniha Jaroslava Čvančary *Někomu život, někomu smrt* by tudíž mohla být jednou z mnoha, jež jsou tomuto stále přitažlivému tématu věnovány. Mohla, ale není. Je originální jak svým zpracováním, tak i výchozí myšlenkou.

Autor se řadu let věnoval systematickému shromažďování faktografického materiálu, týkajícího se události kolem přípravy a provedení atentátu. Jeho zásluhou vznikla rovněž unikátní sbírka fotografií, jejíž převážná část je prezentována v této knize a tvoří tak vlastně její základ.

Díky fotografii většina účastníků události vystoupila z anonymity a dostala tvář. Stali se konkrétními lidmi. Podoby některých jsou veřejnosti bezesporu známé, avšak jejich osudy byly nejednou líčeny zkresleně. Nemálo je však těch, s nimiž se můžeme seznámit poprvé. Snad proto, že se doposud nenašel nikdo, kdo by připomněl jak jejich příběhy, tak jejich tváře.

Díky snímkům přestávají být anonymními i protihráči československého odboje. Nejen konstruktéři okupačního systému v Protektorátu Čechy a Morava, ale i jeho řadoví úředníci. Konkrétní podobu nabyla i místa, kde se jednotlivé události odehrály.

Spojením obrazu a doprovodného textu se kniha v přeneseném smyslu slova stala dokumentárním filmem, jehož jednotlivé sekvence byly zastaveny, aby divákovi - čtenáři, co nejvíce přiblížily jak atmosféru doby, tak i jednotlivé protagonisty.

I když historie atentátu na Reinharda Heydricha je základem Čvančarovy knihy, není však jen dílem o atentátu. Dokumentární formou zachycuje podstatné události dvou let uprostřed války, období 1941 - 1943, kdy došlo nejen k obratu ve válce, ale i k dalším událostem, které ještě dlouhá desetiletí po jejím ukončení ovlivňovaly život evropských států a národů, Československo nevyjímaje. Tato dvě léta dokumentuje autor s kalendářní a časovou přesností, přičemž dění v Protektorátu líčí v souvislosti s mezinárodním vývojem. K autorovu výkladu zbývá snad připojit jen pár poznámek na doplnění.

Léto roku 1941 přineslo řadu událostí, jež měly bezprostřední vliv na dění v Protektorátu a ve svých důsledcích vedly k Heydrichovu příjezdu do Prahy.

V červenci 1941 se dostalo činnosti Edvarda Beneše a dalších představitelů emigrace ocenění tím, že Velká Británie, Spojené státy americké a Sovětský svaz je uznaly za oficiální československou vládu. Ke stanovisku velmocí se v krátké době připojili představitelé dalších států bojujících s Německem. Mezinárodně uznaná československá vláda pak 16. prosince téhož roku prohlásila, že je ve válečném stavu s Německem a Maďarskem a vstupuje do koalice se všemi, kteří s nimi bojují.

V době mezinárodního uznání československé vlády již několik týdnů probíhala „Operace Barbarossa". Zahájení vojenského tažení proti Sovětskému svazu bylo nejen významnou zahraničněpolitickou událostí, nepochybně ale přispělo i k aktivizaci odbojové činnosti v Protektorátu. „Češi se vždy staví na stranu našeho nepřítele, náš nepřítel je jejich přítel," referovali vždy do Berlína představitelé okupační správy, kdykoliv válka vstoupila do další etapy. Protektorátní obyvatelstvo s vývojem válečných operací zcela oprávněně spojovalo svůj další osud.

Vzestup české rezistence započal bezprostředně po 22. červnu 1941. Stále častěji docházelo k otevřeným sabotážím a diverzím. Poprvé od léta 1939 se také opět rozvinulo skutečně slávkové hnutí. Okupační správa začala prohrávat i v oblasti propagandy. Výzvy exilového vysílání do Protektorátu nacházely u českého obyvatelstva stále větší ohlas.

Dvouletě hospodářské drancování Protektorátu se začalo výrazně projevovat v rychle se zhoršujícím zásobování jeho obyvatel potravinami. Z vývoje výživovací situace neměli obavu jen Češi, nýbrž i protektorátní Němci. Řešení politicky a hospodářsky složité situace pro vedení okupační správy ještě komplikoval neustálý tlak sousedních žup NSDAP na rozdělení Protektorátu. Za daných okolností si von Neurath a Frank vyžádali přijetí u Hitlera, aby on osobně vyvodil, řečeno slovy K. H. Franka, závažné politické konsekvence. Vedení okupační správy v tom spatřovalo „poslední možnost, aby se v Protektorátu dosáhlo potřebného uklidnění a konec konců se dále mohla nést politická odpovědnost". Hitler požadavku Neuratha a Franka vyhověl. Poslal do Protektorátu Heydricha.

Reinhard Heydrich přijel do Protektorátu s nemalým sebevědomím a politickými ambicemi, přičemž základem své okupační politiky učinil policejní metody. Bezprostředně po svém příjezdu dal zatknout předsedu protektorátní vlády generála Eliáše. Nechal vyhlásit civilní výjimečný stav a ustanovil stanné soudy. Před popravčími komandy skončilo 486 osob, několik tisíc jich bylo odvezeno do koncentračních táborů. Zahájil likvidaci českých zájmových organizací včetně zabavení jejich majetku, což přineslo okupačnímu aparátu zisk přesahující 1 miliardu korun.

10. října na tiskové konferenci oznámil, že i v Protektorátu židovská otázka vstoupila do fáze „konečného řešení". 16. října 1941 byl z Prahy vypraven první ze 193 deportačních transportů. 122 jich směřovalo do terezínského ghetta, 71 přímo do vyhlazovacích táborů mimo protektorátní území. Východní transporty přežilo pouhých tři tisíce osob.

Náležitě instruován Josephem Goebbelsem zahájil Heydrich nejrazantnější propagandistickou kampaň v historii Protektorátu. Osobně byl přesvědčen, že k tomuto účelu lze využít čehokoliv. Propagandistická ofenziva spojená se sociální demagogií měla nejen postavit jednotlivé sociální skupiny protektorátní společnosti proti sobě, ale i mezinárodně zkomplikovat situaci exilové vládě.

Heydrichova politika cukru a biče, jak sám charakterizoval své působení v Protektorátu, však měla své limity. Česká veřejnost byla šokována počínáním okupační správy pod Heydrichovým vedením v prvých týdnech po jeho nástupu. Začátkem prosince 1941, v souvislosti se vstupem USA do války a vývojem na východní frontě, se nálada v Protektorátu prudce změnila. Heydrich na to osobně reagoval 3. ledna 1942, kdy žádal Hitlera, aby dal souhlas k popravě A. Eliáše. Argumentoval právě tím, že vývoj mezinárodní situace přehlušil pocit ohrožení a že držení Eliáše jako možného rukojmí vůči veřejnosti je již zbytečné.

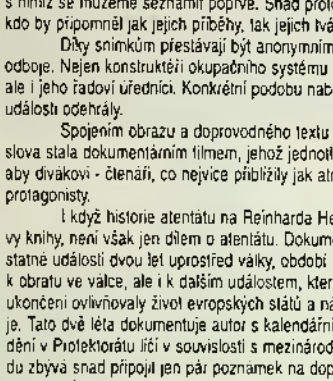
Optimisticky nevyznívaly relace Heydrichem řízené bezpečnostní služby ani vůči jeho vlastní osobě. Jejich spojujícím prvkem bylo především to, že Češi Heydricha v Protektorátu prostě nechtěli. Téměř pravidelně bylo hlášeno, že v rámci šeptané propagandy se tvrdí, že Heydrich byl z Protektorátu odvolán zpět do Berlína, nejčastěji však převelen do Jugoslávie, kde ho protektorátní šeptanda nechala dokonce padnout... 18. dubna 1942 pak referovala bezpečnostní služba, že v kruzích české inteligence se hovoří mimo jiné o atentátu na zastupujícího říšského protektora. Myšlenka atentátu byla tedy ve vzduchu.

Když v květnu 1942 Heydrich reálně bilancoval své působení v Protektorátu, přiznal nejen existenci, ale i opětovný nárůst odboje a horší zásobovací situaci než když odcházel von Neurath. Ukončena nebyla ani reorganizace správy Protektorátu, kterou měl provést. Za této situace, obdobně jako Neurath na podzim předchozího roku, několikrát žádal Himmlera i Bormanna o zprostředkování přijetí u Hitlera, s nímž by mohl projednat „zásadní problémy Čech a Moravy vyžadující si rozhodnutí".

Ve svém posledním veřejném vystoupení, na tiskové konferenci 26. května 1942 protektorátní novináře a snad i sebe utvrzoval o přesvědčení, že - ačkoliv si je vědom nárůstu protiněmeckých nálad a vystoupení - má situaci zcela pod kontrolou. 27. května v 10.35 to už ale nebyla pravda.

JAROSLAVA MILOTOVA

Výše uvedený doslov k monumentálnímu dílu historika Jaroslava Čvančary dobře vystihuje, oč se jedná. Kniha má 250 stran velkého formátu a tvrdé desky a při poštovní distribuci bude poštovné kdekoliv horentní. Přece si kniha zasluhuje, aby se dostala do rukou všech, kteří se o tragické období let 1941 až 1943 vážně zajímají. Když před několika lety zemřel doma Zdeněk Jelínek, byla to velká ztráta a říkalo se, že za něho není náhrady. Náhrada se nejen našla, ale Jaroslav Čvančara má další výhodu: objevil nové prameny v archívech, které byly za Jelínkova života nedostupné. Jeho kniha je výsledek doslova mravenčí práce. Fotografie jsou vynikající kvality a je jich v knize nejméně 1.000. Po letech zanedbávání výuky o české historii či zkreslování, se kniha stává mimořádně užitečnou a potřebnou. Po výčtu jednotlivců, kteří autorovi pomohli při sbírání a pracování materiálů, je seznam finančních sponzorů. Kniha končí výzvou: "Autor žádá o laskavost všechny, kdo ještě mohou poskytnout jakékoli neznámé údaje, vzpomínky a svědectví, případně zapůjčit fotografie osob a dokumenty o činnosti domácího i zahraničního odboje, aby konkretní materiály nebo své nabídky adresovali: Jaroslav Čvančara, nakl. LAGUNA, Šumenská 3224, 143 00 Praha 4-Modřany. Kolik knih I. vydání vyšlo uvedeno není, ani cena knihy. Sklad těchto knih pro severoamerický kontinent možná bude u autorova bratra v Surrey, BC. Na výše uvedenou adresu zřejmě je možné posílat objednávky a platby. Věnování zní: "Tuto knihu věnuji své ženě a dětem za jejich neocenitelnou pomoc a trpělivost". --Shodou okolností přineslo "Slovo" 11.4.97 z pera St. Kokošky zajímavý článek "Proč musel zemřít Heydrich". Je v něm zmínka o depeši, kterou odeslal londýn /plk. Moravec/ 14.5.42, která uklidnila představitele domácího odboje, že se nechystá žádná akce proti německým osobám.

Jaroslav Čvančara (20. 11. 1948 v Praze) pochází ze starého českého rodu ze středního Polabí. Rodiče a blízcí příbuzní patřili k průkopníkům české kinematografie. Jejich bohatý unikátní archiv zabavili v letech 1939-40 nacisté. Přes perzekuci rodin a popravy několika příbuzných v době heydrichiády, ukrývali rodiče a strýc větší množství historicky cenných filmových dokumentů. Nepříznivé a tlaku politických poměrů nebyla rodina ušetřena ani v padesátých letech. Jaroslav Čvančara se již od mládí zajímá o historii, zvláště pak o moderní evropské a československé dějiny se zaměřením na druhou světovou válku. Tato záliba jej dovedla až k intenzivní badatelské činnosti. Za řadu let shromáždil značné množství údajů, dokumentárních materiálů, unikátních fotografií a filmů. Otevřením archivů po listopadu 1989 získal přístup k dosud utajovaným informacím, a tak měl možnost ověřovat a doplňovat fakta předešlého terénního průzkumu. Výsledky své badatelské práce publikoval v desítkách článků v různých odborných časopisech. V roce 1991 vydal objevnou fotograficko dokumentární publikaci AKCE ATENTÁT, která vzbudila pozornost nejen u nás, ale i v zahraničí. Mezi početným kádrem autorů v této oblasti představuje Jaroslav Čvančara nesporné výraznou osobnost, o čemž svědčí mj. jeho spolupráce s předními historiky a dokumentaristy. Výsledkem autorova snažení je tato druhá část knižní trilogie nazvaná NĚKOMU ŽIVOT, NĚKOMU SMRT. Je psána v kontextu myšlenky, která je Jaroslavu Čvančarovi blízká: historie nemá konce - náš čas jsou dějiny.

O skautech

Br. Dušan Odehnal z Kvasic stále vyrábí příležitostná razítka k různým výročím. Jsou někdy předlohou k odznakům. --V "Locali", měsíčníku 35. střediska J. Rady v Praze 10, vyšel článek "Skauting a dr. Sum" z pera J. Májka z KPV; byli věznění v kom. koncentrácích v 50. letech. Autor článku označuje br. Suma za vzor, mimo bří. Havelského, Škalouda a další. --V nové edici "Skautské deníky" vyšla kniha A. B. Svojsíka "Vzpomínky z cest". --Br. F. Cigánek-ALBATROS nám z Přerova poslal pěknou fotografii J. Doležala, nar. 6. 1. 1931. Když mu jeho bratr odešel do exilu /a do Austrálie/ byl v PTP a nucen pracovat jako horník, ač byl vyškolen jako drogista. --Br. Švábenský-AKELA doplnil údaje o br. Sv. Žampachovi, 85, který zahynul na Boží hod v dopravní nehodě: byl to zpravodajský důstojník gšt., který např. v Račovicích v Hostýnských horách v r. 1937 školil skautskou diverzní jednotku lesoškoláků. Br. Švábenský bude v Kanadě a USA od 19. 6. do 15. 7.; na programu jeho návštěv jsou mj.: Aleš Kaprál s paní, Milan Gregor, Zd. Sádlík Radek Mašín, Ivan Purman, E. Lobpreis, Vláda Křivka, V. Princ a O. Lamont. Zajímají ho nové metody skautské výchovy /Ventures, Varsity Scouts, rodinný skauting/. --V Hradci-Kuklenách bude 31. 8. sjezd účastníků Jamboree ve Francii; zájemci se mohou hlásit na: J. Š., Ibsenova 7, 638 00 Brno. --Milada Vinařová a 13 skautů z Pardubic a L. Bohdanče byli v Holandsku/Apeldoorn/ na sympoziu vůdců handi-skautů. --Ozvali se Oldskauti z Tábora. Přípravy na letní tábory jsou v plném proudu. --Zdeněk Vlček, syn velitele Junáka v r. 1938 gen. Václava Vlčka, navštívil Prahu a přátele tam, včetně br. Vally. --Br. Bruno Břečka dokončil v Brně rukopis "Kroniky událostí českého skautského hnutí do r. 1990". Xerox kopie 260ti stran formátu A4 lze objednat za 400 Kč na adrese: B. Břečka, Křilovická 14, 603 00 Brno. --V Náchodě letos zaregistrovali 12 oddílů, celkem 98 dívek, 107 chlapců a 94 dospělých. Připravuje se 80. výročí založení skautingu tam. Tvrdě pracují manželé Hnízdilovi a další obětavci.

Nelze zapomenout

Teprve mezní situace skutečně ukáží, jaký člověk vlastně je. Anglické přísloví říká, že život bez přátel je neštěstím, ale teprve v neštěstí poznáš skutečné přátele.

To by mohla být stručná charakteristika toho, který by se dožil 4. září 65 let. Délku života neurčují léta, ale jejich naplnění. Alojz Langer vyplnil svůj život dokonale. Jako mladý a nadějný sportovec utrpěl úraz oka, později úplně oslepl. Ač slepý, dovedl nahánět komunistickým mocipánům husí kůži bezmocného vzteku. Od mládí byl nadšeným vyznavačem skautingu a jeho nadšení pro tuto myšlenku neuhasil ani Únor 1948. V roce 1968 stál při znovuvzrození skautské myšlenky a když Husákova normalizace opět skauting zakázala, přešel do ofensivy jejich vlastní zbraní. Vytvořil okolo sebe jakože Pionýrskou skupinu, v níž výslovně převládaly skautské myšlenky a nazval ji opravdu důstojně: "Psohlavci". Ve znaku měla emblém skautských vlčat. Velikostí svých myšlenek dovedl získat široký aktiv schopných vedoucích a ač ponořen ve tmě, uměl ze svého sklepa řídit organizaci, která nepostižitelně hlásala lásku k vlasti, lásku k přírodě, lásku k životu čestnému a poctivému.

Byl to Alojz Langer, mezi svými důvěrně oslovovaný Rikitan, kdo dobře odhadl konec komunistického usurpátorství vůči mládeži a umožnil po roce 1989 okamžitý přechod uherskohradišťských skautů ku svému poslání. Bez přerušení tak probíhá výchova naší mládeže ke svobodné lásce k vlasti, přírodě a lidem.

Jak sladce zněla Rikitanovi bezmocná nadávka "Langerovi skauti" od mocipánů, kteří jako zaprodanci nikdy neměli s naší vlastí nic společného.

Oni odešli, ale myšlenky a dědictví Alojze Langera zůstaly u naší mládeže jako křišťálový potůček v přírodě, kterou Rikitan, ač nevidomý, tolik miloval.

Miroslav Raštica

Z České republiky

Moravskoslezská Sokolská župa oslavila 100. výročí založení. Akademie byla v Ostravě za vedení župní náčelnice V. Kožuchové.--Papež Jan Pavel II. řekl syn. seniorovi Čsbr. církve evang. P. Snetanovi, že Vatikán uvažuje o zařazení Jana Husa do řady reformátorů kat. církve.--Náměstí ve Vysokém Mýtě začíná být chloubou města. Slavnostní "otevření bude v červenci. Vydavatel "Trsu" má úspěch se svými diapositivy z Afriky.--V ČR je 10 obcí s názvem "Černá". Nejznámější je ale Horní Černá, kde pí Emilie Šilarová udivuje svými obřími koláči.--T. Čapek ze Srubů u V. Mýta chce na své farmě pěstovat na 150 daňků. Mamě se však snaží, aby jeho farma byla úřady uznána za nehonební.--Paroháči měli velký ples v Kroměříži. Přišlo na 350 párů. Ples se konal pod heslem "Chceš-li nasadit parohy svým kamarádům, vyspi se s vlastní manželkou".--Jiří Kabele napsal podnětný článek "Proč se štvát, když jsme malý národ?".—Čeští investoři se prý zajímají o zámek Gaussig u Budišína v Sasku, v srdci Lužice.--"Čím větší lump a zloděj, tím vážanější občan", si posteskla J. Urbanová z K. Varů.--Stavební podvodníci mají žně. Částečně i proto, že lidé jsou naivní a naletí, i když veřejnost byla varována.--"Současná česká politika se pohybuje v bermudském trojúhelníku", řekl prof. B. Doležal z UK.--Interpol pátrá po L. Slunském z Dobré u Frýdku-Místku. Vyráběl čipové karty a tiskl plastické karty Planeta Nova. Jsou náznaky, že v pozadí je ruská mafie.--Byl zveřejněn dokument z 25. 2. 48, který se týkal tzv. studentské demonstrace v Nerudově ul. v Praze. StB dovolila pěti studentům jít k pres. Benešovi, ale za rohem je zatkla. V delegaci byli: Navrátil, Šroubek, Jilich, Béza a Pešek. Do nártu byl střelou přísl. StB poraněn Josef Řehounek, student vys. školy lesního inž. Asi 20 studentů bylo poraněno pažbami automatů. Útvaru StB velel kpt. Dočekal.--Ve Vyškově byla komunistická schůze, kterou vedl Grebeníček ml.; na prez. Havla, V. Klause a další politiky byly vylity kbelíky nejhrubší špíny. Jednoho důchodce, který na schůzi šel ze zvědavosti, napadla hrozná myšlenka: "Co kdyby se tito lidé jednou znovu dostali k moci?".--1. máje se na Letné sešlo na 200 komunistů; Grebeníček otevřeně vyzýval k nepokojům.--Na Pankráci je prý tolik podvodníků z řad podnikatelů, že to tam "vypadá jako na finančním sympoziu".--Trpký článek o situaci nám ze Slaného poslal M. Čapek. Lituje, že se zapomnělo na heslo TGM "Nebát se a nekrást!".--Tradiční setkání Čechů a Slováků na Javorině bude 27. 7.--12. a 13. 7. budou ve Starém Hrozenkově tradiční "Kopaničářské slavnosti".--Byv. vsetínská busta K. Gottwalda bude roztavena a bronz darován dětské organizaci.--45 potomků Albrechta z Valdštýna navštívilo Jičín. Jejich předek tam vládl.--Zlínský rodák a básník Karel Machálek žije ve Francii od r. 1976 a je tam znám jako Karel Zlín. Navštívil nedávno Prahu a Zlín. Je také sochařem.--Terezínem prošlo za války přes 200.000 vězňů.--Ve Zdounkách se stále ještě nerozhodli, jak uctí památku Gustava Přístupy /narodil se v Napajedlích, ale působil jako krejčí ve Zdounkách/, který byl čelným krajanem v Torontě za války a po válce.--Pivovar v Pardubicích vyrobí 19proc. Porter, nejsilnější pivo v ČR.--"Nová učebnice slovenského dějepisu je plná lží a hrubých chyb", napsal M. Kopecay v "Zenských novinách" 25. 4. 97.--Populárně vědecký magazín "Meteor" řídí na pražském rozhlase Ivo Budil. Značný ohlas vzbudil pořad o prof. B. Rybovi a dr. Pavlu Křivském, kteří rukou společnou a nerozdílnou napsali knihu "Filosofie za mřížemi". První byl v 50. letech v Leopoldově věznen jako kněz, druhý jako skaut.--Prof. Jiří Kotrbatý se ze Znojma přestěhoval do Prahy-Lidická 39, 150 00 Praha 5.--Nový ministr Tomáš Kvapil byl skautem. Má nejen podporu skautů, ale i ministra J. Luxe..--V lázeňském domě Priessnitz došlo k výbuchu a k požáru. 28 osob bylo zraněno. Na místo přijelo 11 hasičských sborů. Později se zjistilo, že bomba vybuchla v ruce sebevraha.

„Ty, gadžo, jak do tej Kanady?"

10. dubna 1997

BRETISLAV OLŠER

OSTRAVA/TORONTO. O tom, co vyvolalo povídání v novinách o ostravských Romech v kanadském Torontu.

Situace první: "Ty, gadžo! To ty si psal o cigánech z Ostravy v Kanadě? Jak sa tam dostanu? Prodal som všecek nábytok a letím tam též. A je v tom eroplánu také oběd bez placení? A su tam policajti, jak u nás? Ty, gadžo, jestli je to blaf, což sa ta nejdu. To ty si do mňa nemo[illegible]

Situace druhá: "Co pijes, zlatíčko?" Prý jsi zorganizoval stěhování Romů z Ostravy? Ach, panejdy, dej mu mrtě prý. Dobrý, že tě dal magistrát metlou!

Takové byly reakce mých vzdálených spolubydlících, kteří si předtím v novinách, mimo povídání o tom, jak jsem se v Torontu setkal asi se stovkou ostravských Romů, přečetli, že mě má čest poznat i premiér Václav Klaus, který byl právě na oficiální návštěvě Kanady. Chtěli mu prý poděkovat, že se v České republice "přestane" shitheady. Na mě se totiž při přistání v Torontu Romové vrhnuli, když po nich chtěli celnici pozvání nebo pracovní povolení. Vízová povinnost České republiky vůči Kanadě již byla totiž zrušena. Bystrým romským spoluobčanům v tom okamžiku u celní přepážky stačí, když vysloví tři slůvka v angličtině - status oh refudžis (stejtus ol refudžis) – status uprchlíka. A mají razem, jako „protažené" a diskriminované etnikum", co srdce ráčí. Na letišti se jich většinou ujmou, zadarmo je odvezou do hotelu, dají ubytování na účet státu i peníze na stravu. K tomu bezplatné tlumočníka z češtiny do angličtiny a sleevu na městskou hromadnou dopravu i na nákup základních potravin. Suma sumárum - pro čtyřčlennou rodinu to za tok bez hnutí ruky představuje 15 500 kanadských dolarů, tedy asi 310 tisíc korun. Plus stovka dolarů na Vánoce na přilepšenou.

„Je som nemi lašky Rom, co vyživavaji v Ostravě na Masarykáči. Ja som inteligentni. Jenom sem nebyl na vojně, že som ze sebe zrobil blbce. Pak mě ale zadrželi v autě a vzali mi řidičák. V Kanadě na letišti zo mna zrobili při vypisovaní lejster ženskou. A teď mně nechcu dat jako chlapovi podporu. Ešče že mam s sebu manželku. Či by si brala za manžela druhu ženu?"

Takto jsem rozmlouval s jedním z četných romských emigrantů v jedné torontské hospůdce. Znal jsem ho z Ostravy-Přívozu ještě z dob, kdy tvrdil při dělení Československa, že mezi Romi bez pobytu, ale Slovák žádající o české občanství. V Kanadě chce ale prý začít nový život. Už se přihlásil k řidičským zkouškám. Měl štěstí, že se v ontarijské metropoli mohou dělat testy v polštině. Úředníci sice pečlivě, ale nesmírně pomalu prověřují každého emigranta. Zda si skutečně status uprchlíka zaslouží. To však může trvat až tři roky, během nichž si výše zmíněná romská rodina může vymoci od vlády Ontaria bratru 46 tisíc kanadských dolarů (asi milion v českých korunách), aniž jakkoli přispěje k tvorbě národního produktu. Většinu z nich bere sociální vyrovnávací příchude a ještě tajně pracuje, takže se dá takto měsíčně nashromáždit dobrá tisícovka dolarů. A pokud by se přišlo na to, že na uprchlické privilegium emigrant nárok nemá, bude poslán zpět, ovšem opět za státní výlohy. A nikdo po něm nebude chtít, aby peníze vybrané ze státní pokladny vrátil. Když si uvědomíme, že u nás má čtyřčlenná romská rodina bez práce měsíčně „pouze" asi 12 tisíc korun na sociálních a výživných dávkách podporách, tedy raději „slabých" sto padesát tisíc, je v tomto ohledu Kanada přece jen pro „nešťastenky" shovívavější. A kdo by v takovém případě odešel?

VÝROČÍ MUZEA TŘETÍHO ODBOJE KPV V PŘÍBRAMI (1992-1997)

Dne 27. 5. 1997 si připomeneme malé výročí prvních pěti let našeho „muklovského" Muzea, které uplynuly od oficiálního zahájení jeho veřejné činnosti. K této příležitosti Muzeum připravuje menší stálou expozici „Koncentrační tábory uranových dolů na Jáchymovsku 1949-1961", která bude v červnu 1997 prozatím umístěna ve Špitálním kostele v Jáchymově. Pro trvalou paměť o genezi Muzea zaznamenejme aspoň několik základních údajů. Úvodní podnět k jeho zřízení vzešel v dubnu 1990 z řad členů příbramské pobočky KPV. První návrh na jeho koncepci byl vypracován v říjnu 1990 a definitivní verze dokončena ke dni 15. dubna 1991. V červnu 1991 se z iniciativy příbramské pobočky podařilo pro muzejní účely získat od generálního ředitelství koncernu Československý uranový průmysl do bezplatného pronájmu třípodlažní budovu v Příbrami IV, Mariánská ul. 260 (bývalý Ruský internát, tč. v majetku Městského úřadu v Příbrami). Protože v té době nebyly předpoklady pro zajištění muzejní činnosti z prostředků Okresního či Městského úřadu v Příbrami, ústředí KPV v Praze zařadilo dotování Muzea do svého programu. Dne 19. 8. 1991 proto předložilo návrh na jeho zřízení federální vládě ČSFR, která jej koncedovala a jeho úvodní činnost poskytla dotaci 100.000 Kč. Dne 15. 12. 1991 byla pak vypracován definitivní projekt Muzea a současně byl pro něj připraven státu, schválený ústředím KPV 1. 9. 1992.

Podle č. 1 tohoto statutu Muzeum Třetího odboje KPV je „vědeckovýzkumným pracovištěm s celostátní působností, s posláním dokumentačním, kulturně výchovným, metodickým a informačním". Podle čl. 2 Muzeum „na vědeckém základě vytváří, ochraňuje a zpřístupňuje sbírky hmotných dokladů a dokumentace všeho druhu o československém Třetím odboji v letech 1948 (resp. 1949) až do 1989 jako nedílnou součást národního kulturního dědictví. Muzeum veškerou svou činností přispívá k evropské a světové kultuře, ke zvyšování kulturní a mravní úrovně národa." V listopadu 1991 byl ústředím KPV schválen statut a organizační řád vědecké rady Muzea jako jeho poradního sboru, složeného ze zástupců vědeckých ústavů a ústředních muzeí České republiky, Konfederace politických vězňů, Českého svazu bojovníků za svobodu, Okresního a Městského úřadu v Příbrami a dalších institucí.

Po tomto právním zajištění existence se činnost Muzea rozvinula, a to soustavným výzkumem a shromažďováním dokumentace k dějinám Třetího odboje. Bylo to umožněno zpřístupněním do té doby tajných archivů Ústředního výboru KSČ, Ministerstva vnitra a Ministerstva StB, Krajských a Okresních národních výborů a dalších organizací a institucí z doby totality. Úvodní kulturně osvětovou akcí bylo v září 1991 nainstalování putovní výstavy „Sovětské gulagy", uspořádané v budově a ve spolupráci s Okresním úřadem v Příbrami. Pro veřejnost Muzeum zahájilo svou činnost slavnostním aktem zmíněného dne 27. 5. 1992 za přítomnosti několika set muků z řady poboček KPV. Při něm byla zpřístupněna první stálá expozice „Političtí vězni uranových dolů 1948-1968". Po ní následovala výstava „Radio ve službách demokracie", vzniklá v součinnosti s rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa a Národním technickým muzeem v Praze (listopad 1992). O rok později následovala výstava „Hlasy z exilu" o působení rozhlasových stanic Radio Svobodná Evropa, Hlas Ameriky, BBC, Svoboda a Radio Vatikán v letech 1948-1989 (prosinec 1993). Mimo budovu Muzea byla v klášteře v Teplé nad Bečvou instalována menší trvalá expozice o věznění členů duchovního stavu, mužských a ženských klášterů a kongregací (červen 1993), připravená k 800 letému výročí tohoto premonstrátského kláštera.

V muzejních expozicích a výstavách se konaly výklady (i cizojazyčné), tematické besedy se školní mládeží, s pedagogy a s různými organizacemi (zejména s Junákem). Zapůjčováním dokumentace Muzeum v letech 1991-1997 spolupracovalo na více než 20 výstavách pořádaných pobočkami KPV ČR a Konfederácie politických väzňov Slovenska a řadou muzeí České republiky a Slovenské republiky. Aktivní odborná spolupráce se dála zejména s Národním muzeem a Národním technickým muzeem v Praze, s Historickým muzeem armády České republiky, s Muzeem Slovenského národného povstania v Banské Bystrici, se Slovenským národným muzeem v Bratislavě a s dalšími muzejními institucemi.

Muzeum již po léta pokračuje v navazování a udržování odborných kontaktů s většinou vědeckých ústavů, muzeí a archivů. Aktivní styk je s hromadnými sdělovacími prostředky a s denním tiskem, jimž byla je průběžně poskytována dokumentace k tematickým pořadům. Muzeum od počátku své působnosti má kontakt s exilovými organizacemi bývalých politických vězňů (zejména ve Švýcarsku, Německu, ve Spojených státech amerických a v Kanadě) a s krajanskými sdruženími a jejich institucemi v zahraničí. V současné době Muzeum připravuje v dohodě s Institutem „Comenius" v Montrealu na rok 1998/99 putovní výstavu po hlavních kanadských městech o historii českého hornictví, jejíž součástí bude i těžba uranových rud a koncentrační tábory za totality na Jáchymovsku, Slavkovsku a Příbramsku. V úzké spolupráci s Výborem „Oni byli první" bude v Muzeu během roku 1997 umístěna jako součást jeho stálých expozic výstava o osudech ruských emigrantů s československým státním občanstvím, orgány KGB násilně odvlečených v letech 1944-1946 do SSSR.

Muzeum se také podílí na různých pietních akcích. Roku 1993 dalo ve spolupráci s Městským úřadem v Příbrami upravit na příbramském hřbitově prostor, kde bylo v době totalitního režimu tajně pohřbeno 16 vězňů z koncentračních táborů Vojna a Bytíz a umístilo v něm pamětní desku. V témže roce instalovalo před muzejní budovou jeden z dílů pověstné berlínské zdi, zbořené roku 1989. Skupinám bývalých politických vězňů a zahraničním návštěvníkům umožňovalo prohlídku prostoru a zbylých objektů koncentračního tábora Vojna.

Muzeum Třetího odboje v Příbrami je svým ideovým zaměřením a činností unikátní institucí nejen na území České republiky, ale i ve všech zemích bývalých sovětských satelitů. Jednou z jeho hlavních úloh je průkaznými doklady o represích totalitního režimu demontovaného 1989 působit jako varovné memento pro budoucnost a současně být i památníkem mravní odvahy a statečnosti desetitisíců těch, kdo se podíleli na hnutích odporu. Muzeum je proto zastoupeno ve Sdružení 25 demokratických organizací a institucí při Evropském hnutí v ČR, s nímž se v letech 1994-1996 podílelo na uspořádání tří konferencí na téma „Evropské hodnoty demokracie a výchovy" (v Praze a v Brně). V současné době se zúčastňuje řadou aktivit na řešení projektu „Výchova v přerodu společnosti České republiky z postkomunistické v demokratickou", který se provádí pod záštitou vlády ČR. Hlavním úkolem Muzea v dalších letech bude pokračovat v kulturně osvětovém působení, ve vlastní vydavatelské činnosti zahájené roku 1995, především však shromažďovat průkazné podklady pro přípravu a instalaci expozice o Třetím odboji 1948-1989. K tomu to účelu se buduje stále se rozšiřující archiv Muzea s originální dokumentací o organizacích a akcích hnutí odporu (úřední i memoárové povahy) a tematická knihovna.

Muzeum se proto znovu obrací se žádostí na všechny pobočky KPV, které vydávají tiskem svědectví o Třetím odboji, aby laskavě zasílaly aspoň po jednom výtisku do muzejní knihovny. Muzeum touto cestou děkuje všem sestrám a bratřím z poboček KPV, kteří se darem různých památek, memoárů, uměleckých tvorby a knižních publikací nezištně podíleli na jeho činnosti.

Jiří Majer

Sokolové prodávají odznaky, aby mohli přispět na pomník

Prostějov (peš) - Prostějovští sokolové vydali pamětní odznaky, jejichž prodej má pomoci financovat znovuobnovení pomníku T. G. Masaryka před prostějovskou radnicí. Ze tří tisíc odznaků se podařilo již polovinu prodat. "Rozvezli jsme je do škol a vyzvali jsme také starosty obcí, aby si odznaky koupili. Zvláštní je, že některé školy si od nás vzaly desítky odznaků a jiné ani jeden," řekl Zdeněk Pittner, který je členem sokolské župy.

Odznak prodávají sokolové za pětadvacet korun. Čtvrtina korun z této částky věnují na konto nadace, která obnovu pomníku prvního československého prezidenta financuje. *MFD 9/5/97*

V Labi uhynulo jeden a půl tuny ryb

Pardubice (mrk) - Na zdymadle vodní elektrárny v Přelouči na Pardubicku se v noci na včerejšek zachytila těla uhynulých ryb. Pracovníci rybářského svazu odhadli, že v Labi uhynulo patnáct metrických centů cejnů, kaprů a línů za 75 000 korun. Vodohospodáři zatím nevědí, proč uhynuly, a po případném viníkovi pátrá policie.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Oštěpař Jan Železný trénoval intenzivně v Jižní Africe. Vyzkoušel tam i nové karbonové oštěpy a -chytil žraloka. --Dirigent prof. Pavel Prantl požádal o asyl v USA v r. 1979. Působil pak v Singapuru a v Hon-kongu. Kde je dnes? --Č. 3 "Polygonu" mělo 72 stran se zajímavým obsahem. Vychází ve Švýcarsku. Jedním z redaktorů je dr. R. Stročbinger /Německo/. --V. Fryš /Austrálie/ si vyžádal článek dr. Miloše Vítka "Let do Erdingu", psaný v srpnu 1983. Oba byli za války vězněni v Mauthausenu. --Na Novém Zélandě zemřel krajan Stanislav Štětina. Po maorsku byl v Opotiki pohřben krajan František Vokatý. Příslušné ceremonie zařídila jeho maorská paní Dorothy. Na poslední schůzi Společnosti Čechů a Slováků v Aucklandu byl předsedou zvolen Jaromír Stříbrný a tajemnicí jeho paní Irena. Adresa: 41 Cranston St., Torbay, Auckland, N. Zéland. Časopis "Střípky" vychází dál, ale nenadálý odchod vydavatele Tondy Vondrušky je stále pociťován. Měsíčník redigují Kamila Skapová a Gustav Knotek, s pomocí "potulného reportéra" Honzy Koppana. Adresa: P.O. Box 27-332, Wellington, NZ. --MUDr. J. Žák /Curych a Bregano/ plánuje návštěvu Toronta v září t.r. Pochází z Kojetína. --V Argentině má žít na 35.000 osob našeho původu; Brazílii asi 20.000 /jeden z nich to dotáhl na presidenta: Kubitschek/. --J. Klesa, POBox 626, Warwick, Qld. 4370 /Austrálie/ oslavil 52. výročí osvobození v Dachau. --Baťovec J. Buršík oslavil v Sydney "85". --Čeští turisté pokládají V. Británii za nejdražší. Jenom 4 proc. z nich užívají plastikové bankovní karty. --Novela zákona o pobytu cizinců v ČR podstatně sníží počet jazykových lektorů. Očekává se jejich odliv do Polska a Maďarska, kde není třeba prac. povolení a pod. --V Melbourne existuje nepravidelný "sokolský list", nazvaný "Kvart". Vydavatel nemá rád prez. Havla. --Do čela Rakouska se dostávají politici s českými jmény /Klíma, Vranitzky/. --Býv. rakouský rezident Karel Schwarzenbery bydlí u Nižboru, ale po dokončení úprav bude bydlet na Orlíku. --Tomáš Bata, 83, chce otevřít v Rakousku 15 filiálek pro svou obuv. --Kan. občan Mike Chaloupka /jeho rodiče jsou z Kvítkovic u Zlína/ je pilířem volejbalového teamu ve Wuppertalu /Německo/. Má o něho zájem Dukla Liberec. --Ostravák PhDr. Petr Krhut je v Melbourne a chce na koloběžce objet Austrálii. --Ve Švýcarsku vydávaný list "Mukl" přinesl rozhovor s JUDr. J. Šetinou, býv. Gen. Prokurátorem Č. republiky. Přednášel krajanům v Curychu. --Ve Vídni zemřel Zd. Mlynář, 67. --Po Německu putuje zajímavá výstava o V. Havlovi. Pod názvem "V. Havel, občan a dramatik". -- Eva Stížovská, vydavatelka "Českého Dialogu" se v Austrálii setkala se Standou Bertonem-Brzobohatým. "Je skutečným znalcem české historie a odborníkem na 2. svět. válku", napsala o něm později. --Starosta Trojanovic se zajímá o země, kam v minulosti emigrovali lidé z Valašska. Strnadelova kniha o našich v Texasu obsahuje přes 3.000 jmen. --Ve Vídni se dožil "80" významný Sokol František Sion. --Mirko Skoch doporučuje všem, aby jedli ovoce Papaya. Musí se sklidit zelené.

Není známo, kolik tisíc poúnorových exulantů z 60.000 se v letech 1950 až 1954 usadilo v Kanadě. Jeden z nich se v dopise vydavateli "Kan. Listů" zabýval otázkou, proč poúnorový exil nemá dosud symbol a navrhl, že by to měl být "ešus". "Z nich jsme jedli chudou stravu všeho druhu, v Regensburku, ve Wegscheide, ve Schwabachu, v Ludvigsburku a všude jinde, kde dočasně žili naši uprchlíci". Má někdo snad jiný nápad?

Švéd s českým původem

Několik dnů před zahájením Interkamery, která začne na Výstavišti 19. května, se Praze dostalo příjemného překvapení, které je příslibem i dalších stejně atraktivních foto výstav v rámci nadcházejícího veletrhu. V Galerii Ambit na Jungmannově náměstí se otevřela výstava zapomenutého švédského fotografa českého původu Karryho H. Lasche Nejen ženy.

Syn židovského továrníka z Kutné Hory opustil Československo, kde získal první zkušenosti jako fotograf časopisu Letem světem, těsně před válkou. Zamířil do Švédska, kde se během krátké doby stal vyhledávaným fotografem obrazových týdeníků a magazínů. Jméno mu uděl ly převážně snímky slavných. Filmové hvězdy začal «lovit» hned po válce, na filmových festivalech v Cannes. V jeho archivu je mimo jiné i jedna z vůbec prvních fotografií Brigitte Bardotové, když zdaleka ještě nebyla známá. Vynalézavá drzost a smysl pro humor mu pomohly pronikat i do jejich soukromí. Jeho pověstná série snímků herečky Sophie Lorenové vznikla tak, že se v roce 1965, kdy Italka cestovala do Stockholmu vlakem, nastěhoval náš na branicích do jejího kupé a kolegům, kteří na ni čekali na nádraží, se už mohl jen smát. Stejným způsobem se spřátelil i s Frankem Sinatrou, který cestoval do Monaka na svatbu své kolegyně Grace Kellyové. Fotil Picassa, Dalího. Na výstavě najdeme portréty mladého Miloše Formana s Jackem Nicholsonem z doby, kdy skončily natáčení Přeletu přes kukaččí hnízdo. Do Čech se vrátil jen jednou, v roce 1947, když však zjistil, že se opět schyluje k nejhoršímu, odjel. Přesto na výstavě najdeme několik snímků z Prahy i portrét mladého Rafaela Kubelíka, který tehdy pořídil Karry nebo li Karel Lasch fotil dlouhé nohy na obálky, reportáže z ulic amerických měst i akty. Jeho ateliér ve Stockholmu navštívil i král Karel Gustav.

Po fotografově smrti v roce 1993 se o jeho pozůstalost - neměl žádnou rodinu - postarala Společnost přátel fotografa Karryho Lasche.

NAŠI V USA

Pod článkem bostonského profesora Erazima Koháka na této stránce přinášíme novou adresu krajanského obchodníka se známkami Tonika Cífky v Denver, Kolorádo. Je odchovancem známého pražského sběratele Alfonse Stacha. T. Cífka začal sbírat známky a skautovat, když mu bylo 12 let. --Podle úsudku turistů z USA na 80 procent českých restaurací okrádá tím či oním způsobem zákazníky. --Velvyslancem ČR ve Spojených národech se stal JUDr. Vladimír Galuška, nar. 2. 10. 52 v Praze. --Manželé Kalných mají naději že dostanou zpět svůj dům v Šáreckém údolí v Praze 6, ve kterém žije rodina býv. kom. kádru J. Hotmara. --Dr. Miloš Rechcígl napsal studii "Texas-stát Moravanů". --Prez. V. Havel navštívil se svou paní České Centrum v New Yorku. --V Astorii, NY proběhl úspěšně dvou-denní krajanský Festival. --Z tajemné dárkyně 15ti mil. $ obětem povodní v okolí Grand Forks, MI se vykluba-la vdova po českém krajanovi R. Krocovi, býv. majiteli řetězu Mcdonaldových restaurací. --Město Owensboro v USA se stalo sesterským městem Olomouce. --Podle dr. J. Kmenty z MI se v ČR neustále zvyšuje počet nezdvořilých prodavaček v obchodech všeho druhu. --"Newsweek" napsal, že Washington obdivuje M. Albrightovou pro její smysl pro humor a tvrdou práci. --15 studentek gymnázia ve Vysokém Mýtě navštívilo Princeton, NJ a zajely si také k niagarským vodopádům. Článek pro "Trs" napsala Hana Šimková. -- V Niles, IL. vyšla obálka 1. dne na počest 1.000. výročí smrti sv. Vojtěcha. --Správná adresa E. Wellclové-Růžičkové je: 1225 N.E. 124 th St., No. 20c, North Miami, FL. 33161-5931, USA. --Dr. M. Šašková-Pierce redi guje v Lincoln, NE bulletin "Czech-Nebraska". Český Festival ve Wilber je 1. až 3. 8. -- V Eureka Springs, Arkansas zemřel Fr. Danihelka, skoro 85, který pocházel z Brodku u Přerova a od r. 52 působil v Chicagu. --České Muzeum v Oak Brook, IL. poctil svou návštěvou poslanec ČR Tomáš Květák. S ním přijel i Jiří Krajča ze Zlína. --E. Pokojný z Chicaga se zajímá o let. historii a umožnili jsme mu spojení s plk. M. Liškutínem v Anglii. --Prof. O. Ulč navštívil krajany v San Diegu, CA. Vzorným hostitelem byl dr. J. J. Neumann /odešel do důchodu ze zdravotních důvodů/.

Alexandr Vondra, nový velvyslanec ČR ve Spojených státech. Narozen v Praze 17. srpna 1961, získal doktorát přírodních věd (RNDr.) na Karlově univerzitě v roce 1984. Od poloviny 80. let se zúčastnil aktivit týkajících se demokratické opozice v Československu, soustředil se na editorní práci v samizdatu a spolupracoval v opozičních skupinách ve střední a východní Evropě (Polsko-československá solidarita aj.). V letech 1985-1987 pracoval v Náprstkově muzeu.

Po podepsání Charty 77 pracoval jako topič a později jako programátor. V roce 1989 se stal mluvčím Charty 77. Pro organizování demonstrace v lednu 1989 a podepsání petice „Několik vět" byl odsouzen k dvěma měsícům odnětí svobody. V listopadu 1989 byl pak spoluzakladatel Občanského fóra a stal se členem jeho vedení.

V letech 1990-1992 byl poradcem prezidenta Václava Havla v oblasti zahraniční politiky. V roce 1992 byl jmenován prvním náměstkem ministra mezinárodních záležitostí České republiky a v lednu 1993 náměstkem ministra zahraničních věcí. Po roce 1996 se stal vrchním vyjednavačem za Českou republiku v procesu připravování česko-německé deklarace. V r. 1997 byl jmenován ambasadorem České republiky do Spojených států.

Alexandr Vondra není členem žádné politické strany. Mluví plynně anglicky a rusky. Je ženatý a má tři děti.

Měsíčník moravského humoru a ironie:
"Trnky-Brnky", Box 55, 763 12 Vizovice, ČR.
US$10 za rok..

Ochranáři středního doletu

Erazim KOHÁK
Autor je filozof a pedagog, člen Společnosti pro trvale udržitelný život

Je na ochranářích středního doletu, mezi intimitou táboráků a anonymitou ministerstev, aby se ozvali za všechno a všechny, koho by převálcovala honba za ziskem.

Cena Velkého Ropáka, kterou Děti Země odměňují výrazný čin na škodu přírodě, již vešla ve známost. Letos však ekologická nadace Nika udělovala ceny Josefa Velka za významný čin pro dobro přírody. Když jsem se o tom zmínil po přednášce, zaskočil mě posluchač otázkou: „Zač to vlastně je?" Jeho jsem zaskočil odpovědí: „Za ochranářství středního doletu." Znal pojem středního doletu jen z raketového dělostřelectva, a tak se zdvořile optal: „To jako v Ralsku?"

Ne, ne jako v Ralsku. Spíš jako v Kašperských Horách. Nebo v Rovensku, nebo v Posázaví. Nebo vlastně kdekoliv v meziprostoru mezi ministerstvem a táborákem. Pro mnoho ochranářů začínala láska k přírodě právě u táboráku, který „hřeje srdce, barví tváře". Ozývá se v ní vzpomínka na horká lesní odpoledne, na sdílené podvečery u vody a na slova náčelníka Seathla: „Kdyby zvířat nebylo, zahynuli bychom tesknotou." Pro veterány táborových ohňů začíná ochranářství tím, že nepohodlíme igelitku, nepřejedeme ježka, vysadíme stromek či vyčistíme potůček. Je to bezprostřední ochranářství krátkého doletu.

Pak je tu velké ochranářství, na ministerstvu životního prostředí a na úřadu vlády. To vyrůstá z vědomí, že nestačí milovat, je třeba kalkulovat. Nestačí nezahodit igelitku, je třeba podpořit recyklaci. Nestačí nepřejet ježka, je třeba podpořit regionální dráhy. Nestačí vysadit stromeček, je třeba vytvořit odpovědný územní plán. To zas je ochranářství dalekého doletu.

Frustrace ochranářů za minulého režimu pramenila často z toho, že se podněty jejich lásky tříštily o nezájem na úrovni dalekého doletu. Ochranáři vysazovali stromečky, avšak zatím povrchové doly rozemílaly kopce, přehrady zaplavovaly údolí a lužiny u Gabčíkova pohřbil beton. Slibovali jsme si, že až propukne svoboda, bude všechno jinak. Vládě půjde o to, abychom přírodu naší země předali zdravou a krásnou svým vnukům, stejně jako nám. Demokratická vláda neprodá naši milovanou zem pro chvilkový zisk. Představovali jsme si ji jako blahovolného panovníka, motivovaného nezištným zájmem o věci veřejné.

Pak propukla svoboda a ukázalo se, že všechno je jinak. Demokratická vláda není blahovolným panovníkem. Je ohlasem řady rozporuplných zájmů. Ano, je v nezištném zájmu nás všech, abychom nerozprodali nerostné bohatství země pro chvilkový zisk, abychom neobětovali krajinu dálnicím a vodní toky betonářům, abychom se místo výstavby elektráren zaměřili na úsporu energie a místo automobilismu na kolejovou dopravu.

Jenže maximalizace osobního zisku často vytváří zcela jiné zájmy. Tomu, kdo se chystá přesídlit na Bahamy či do milionářské vesničky, může být jedno, jestli kyanid rozežere Šumavu, cementárna rozemele Český kras, dálnice protne sázavské údolí či automobily udusí naše města. On tam žít nebude. Jde mu o rychlý zisk - a bude své nároky zcela pochopitelně razantně prosazovat v tisku i v televizi, ve vládě i na ministerstvech. Zadumané šumavské samoty a lokálky, pýchu borové lesy Českého ráje a ještě nenarození občánkové této země, kteří na to doplatí, se ozvat nemohou.

Tu je na ochranářích středního doletu, mezi intimitou táboráků a anonymitou ministerstev, aby se ozvali za ně, za všechno a všechny, koho by převálcovala honba za ziskem. Je to náročný a nevděčný úkol. Neposkytuje odměnu, ani vůni táborových ohňů, ani vládní uznání. Vyžaduje obětavost, iniciativu, výdrž - a často i nemalou dávku občanské odvahy. Kde jde o miliardy, tam se nediskutuje v rukavičkách. Ochranáři středního doletu se musí spokojit s vědomím, že jsou věci, které je třeba dělat jen proto, že jsou dobré. Přesto bez jejich úsilí by bezprostřední ochranářství zůstalo němé, ochranářství dalekého doletu slepé. Ochranáři středního doletu jsou ti skromní a stateční dělníci na vinici této země, jejichž úsilí oceňují ceny Josefa Velka a nadace Nika. Ceny sestávají z krasopisného diplomu, z hliněné vydry a z dobré vůle. Finanční ohodnocení neposkytují. Ochranářství je o něčem jiném.

Cenu Josefa Velka letos obdržela selka Zdena Blažková z Lysolají, která odmítá prodat grunt svých předků realitním spekulantům. Chce jej zachovat nám a předat budoucím jako přírodní park. Cenu nadace Nika obdrželo Občanské sdružení Medik, které usiluje o záchranu sázavského údolí pro budoucí generace trampů i ježků. Mohlo je obdržet tolik přehlížených dalších.

Napadá mě věta z evangelia Lukášova 5, 13: Vy jste ta sůl země. ▲

Old West Stamp Shop
Established 1953
COMPLETE LINE OF PHILATELIC SUPPLIES
TONY & CECIL CIFKA
ROOM 233 UNIVERSITY BLDG (303) 629-5182
910 16TH STREET DENVER, COLO 80202